

**Navštívil nás nový
minister školstva**

**Absolventi KU sú na trhu práce
mimoriadne úspešní**

**Rastúci záujem
o Deň otvorených dverí**

**Rozhovor s novým dekanom
Filozofickej fakulty KU**

prof. František Trstenský
prorektor KU, šéfredaktor

Dva životné postoje: pokoj a radosť

Každému, kto sa pohybuje v akademickom prostredí, či už ako študent alebo zamestnanec, chcel by som zaželať v tomto priestore dva základné životné postoje – pokoj a radosť. Pracovať či študovať v pokojnej atmosfére je nevyhnutným predpokladom, ktorého ovocím je radosť, ktorá sa premieňa na požehnanie pre samotného človeka a jeho okolie. To neznamená prehliadať alebo bagatelizovať problémy a ťažkosti. Ide o taký prístup, v ktorom sa na prvé miesto nekladú vlastné záujmy, ale spoločné dobro, lebo pramení zo spoločne chápanej zodpovednosti pri rešpektovaní kompetencií a úloh. Všetci vo svojej službe na univerzite sme povolaní stať sa nástrojmi pokoja a radosťi.

Verím, že uplynulý akademický rok bol pre nás všetkých na KU využitou príležitosťou k charakterovému ako aj intelektuálnemu rastu. Rovnako verím, že sme podrástli aj ako inštitúcia. Ďalšie číslo Kuriéra dosvedčuje, že sme nazaháľali. Letný semester sa niesol v znamení množstva vedeckých, kultúrnych a spoločenských aktivít. Prichádza čas letných mesiacov, prázdnin, načerpania síl. Všetkým želim pokojné a radosťné dni.

KURIÉR
Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Občasník

Vydavateľ
VERBUM – vydavateľstvo KU
Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
IČO 37 801 279
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktor
prof. František Trstenský

Redakčná rada
doc. MUDr. Anna Lesňáková, PhD.
PhDr. Mária Lehotská, PhD.
Dr. Dušan Kováč – Petrovský, PhD.
Ján Hrkút, PhD.
ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Grafická úprava
Ing. Martin Kuniak

Autorka dizajnu
Eva Okálová

Tlač
VMV, Prešov

Foto
Anton Kulan,
Archív KU a fakúlt,
Róbert Švec Photography

Foto na obálke
Róbert Švec Photography

ISSN 1338-2411 EV 4121/10
Vyšlo v apríli 2016, č.1/2016, roč. XV.
Nepredajné.
Redakcia si vyhradzuje právo
na krátenie príspevkov.
Za jazykovú správnosť príspevkov
zodpovedajú autori.
Uverejnené príspevky nehonorujeme.
Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe
na internetovej stránke www.ku.sk.

OBSAH

- 4 **Mgr. Marek Babič, PhD.: Chcem prebudiť sedmospáčov a snehulienky**
- 6 **Navštívil nás nový minister školstva**
- 8 **Prvý Erasmus+ Open Staff Week**
- 10 **Špeciálna technika pre znevýhodnených študentov**
- 13 **Slzy a nádeje utečencov**
- 14 **Fra Angelico pre Katedru cirkevnej hudby**
- 16 **Medzinárodné fórum rusistov**
- 21 **Výročie založenia školy v St. Pölten**
- 22 **Diskusné fórum: Jeden darca – sedem životov**
- 24 **Podujatia v UK KU**
- 26 **Gospel fest**
- 29 **Kresťanský pôvod univerzity**

10

14

22

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

rozhovor

MOJOU NESKROMNOU VÝZVOU JE PREBUDIŤ SEDMOSPÁČOV A SNEHULIENKY

Mgr. Marek Babic, PhD. (na snímke uprostred) bol 8. marca 2016 slávnostne uvedený do funkcie dekana Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. Pri tejto príležitosti prinášame rozhovor približujúci napríklad jeho prania a očakávania či prvé podniknuté kroky vo vedení fakulty.

? FF KU je podľa ARRA vyhodnotená ako druhá najlepšia medzi filozofickými fakultami na Slovensku. Mohli by ste zhrnúť ako vnímate jej postavenie?

Na jednej strane je to povzbudzujúce, že patríme medzi najlepších na Slovensku, na druhej nás to zaväzuje k udržaniu kvality a možno aj k ambícii byť ešte lepšími. Naša fakulta nie je vo veľkomeste, nie sú tu slávne koncertné sály či skvostné divadlá, nie je tu čulý nočný život, ani iné lákadlá, ktoré priťahujú istý typ študentov. Myslím si, že naša fakulta je dobrým miestom pre štúdium vďaka skromným a pracovitým pedagógom aj študentom, ktorým nechýba nadšenie a možno aj tak trochu hrdosť, že môžu niesť štáetu stáročnej tradície kresťanskej vzde-

lanosti. Veď cirkevné školy už od stredoveku formujú západnú civilizáciu, či si to dnes už niekto chce alebo nechce priznať. Tu v Ružomberku je silná katolícka intelektuálna tradícia, nádherná príroda, moderné technické vybavenie a osobný prístup ku každému študentovi. To sú veľmi silné dôvody pre to, aby tu študenti našli dobré miesto na intelektuálny aj osobnostný rozvoj.

? Čo momentálne považujete za prvoradú úlohu, ktorú treba na fakulte zmeniť, resp. zlepšiť?

Pre mňa je prvoradým cieľom aktivizovať študentov do spoločenského diania na fakulte aj univerzite. Zdá sa mi, že tu panuje medzi študentmi, ale aj medzi niektorými pedagógmi, silný

individualizmus, ktorý paralyzuje mnohé dobré aktivity a nápady vychádzajúce z hláv zopár kreatívnych a angažovaných jednotlivcov. Je tu silná tendencia študentov uzatvárať sa do seba, do bezpečia malých študentských izieb a čo je horšie, utiekať sa pod krídla rodičov, namiesto toho, aby si ako dospelí ľudia spevňovali svoje vlastné krídla. Na našej fakulte sa v poslednom čase deje toľko zaujímavých hostujúcich prednášok, diskusií, predstavení, kolokvií, že každý si naozaj môže vybrať z bohatej ponuky aktivít. Mrzí ma, že mnohí študenti nereagujú na nič, čo je mimo ich študijných povinností. Mojou neskromnou výzvou je prebudiť sedmospáčov a snehulienky.

? Aké budú (resp. boli) Vaše prvé kroky vo funkcii dekana fakulty?

Spolu s prodekanmi sme usporiadali sériu prednášok o vede na fakulte, nazvali sme to Pri čaji o piatej, kde debatujeme o našich vedeckých záujmoch tak, aby sme sa navzájom informovali o tom, čo skúmame. Teší ma, že sa to ujalo. Vyhlásili sme súťaž o študentské video propagujúce našu fakultu, založili sme facebookovú stránku, zorganizovali sme stretnutia s členmi kateder, kde sme pomenovali naše priority a problémy, a tak ďalej. Veľmi mi záleží, aby sme budovali dobré meno fakulty na Slovensku, aby mesto aj región pozitívne vnímali našu prítomnosť. Preto moje prvé kroky vedú k podpore takých podujatí, ktoré zviditeľňujú objektívnu kvalitu našej inštitúcie. Som presvedčený, že keď sa o to budeme všetci synergicky usilovať, tak sa nám podarí vybudovať také renomé, aké nám právom patrí, a každý jeden absolvent bude patrične hrdý na svoju Filozofickú fakultu.

? Mali ste možnosť stážovať a študovať na viacerých zahraničných, i prestížnych, univerzitách. V čom podľa Vás tkvie základ dobrých fakúlt a napokon univerzít?

Či som bol v Heidelbergu, Viedni, alebo v Cambridge, všade ma zaujali dobre vybavené knižnice plné študentov aj pedagógov. Mám dojem, že práve knižnice sú tými miestami, kde by sa študenti mali cítiť ako ryby vo vode. Spomínam si na dni, keď som si nemal kde sadnúť v študovni veľkej knižnice v Heidelbergu, pretože všetky stoličky boli obsadené, alebo na stoloch boli menovky s rezerváciami na konkrétne meno. Bez čítania kníh a časopisov to jednoducho nejde, nemožno budovať vedomosti len na základe odpisovania prednášok či sťahovania referátov z internetu. Naša knižnica je nová a moderná budova, postupne si buduje

” Som presvedčený, že najlepším receptom na uplatnenie po štúdiu je poctivé a tvrdé štúdium, nech je to v akomkoľvek odbore.

Mgr. Marek Babic, PhD.

aj knižné bohatstvo, ale prázdne stoličky v študovniach svedčia o tom, že sme ešte nedokázali vzbudiť skutočný záujem o štúdium, že ešte stále nedoceňujeme význam poctivého a trpezlivého čerpania múdrosti uloženého v tichých papierových pokladniciach.

? Nie je naša výučba staromódna? Stále sa veľa memoruje?

Ako sa to vezme. Niektoré štúdiá dokazujú, že naše kognitívne schopnosti degenerujú vďaka ľahkej dostupnosti informácií na internete a čoraz menej sa spoliehame na vlastnú pamäť. Pri písaní svojej diplomovky o vzťahu sv. Augustína k Cicerónovi som bol ako študent šokovaný, aké dlhé pasáže boli učenci vo štvrtom storočí schopní citovať z pamäti. Dnes máme wikipédiu, ale nemáme chuť vynaložiť úsilie na zapamätanie si zložitejších faktov. Ešte menej sa nám chce rozmýšľať o súvislostiach. Nevieime čítať s porozumením, nedokážeme zhodnotiť kľúčové posolstvá textov, hľadať medzi riadkami. Naša výučba je vždy staromódna, ak je pohodlná, ak opakujeme dookola tie isté naučené veci. Staromódnou prestáva byť vtedy, keď si od nás vyžaduje neustále napredovanie v získavaní nových poznatkov, spoznávanie nových trendov vo vedeckých oblastiach. Keď dokážeme spochybňovať vedecké stereotypy, podnietiť nové diskusie a otázky. Študenti rýchlo dokážu identifikovať usilovného a schopného vedca, vedľa oceňujú vedecký entuziazmus. Moderná výučba vzbudzuje lásku k múdrosti, aj keď to stojí veľa námahy a často je to aj nepohodlné.

? Ako vnímate našich študentov – sú šikovní? Nie je to tak, že sa k nám dostane každý a každý aj doštuduje?

Naši študenti sú úplne normálni. Prirudzene hľadajú cestu menšieho odporu. Ak sa od nich mnoho nevyžaduje, mnoho nepracujú. Ale mnohí určite môžu potvrdiť, že pri štúdiu „potili krv“, že museli prejsť ťažkými vedomostnými, ale aj osobnostnými skúškami, že často stáli na hranici vylúčenia zo štúdia. A mnohí boli aj vylúčení. Vôbec si nemyslím, že štúdium na našej fakulte je ľahké. Prosím, doveďte mi takého človeka, ktorý by mohol vyhlásiť, že štúdiom u nás bola prechádzka ružovou záhradou. Ak to niekto tvrdí, je to väčšinou človek, ktorý u nás neštudoval a vôbec nepozná naše prostredie. Naučil som sa ignorovať závistlivcov a neprajníkov našej univerzity, hoci je ich žiaľ stále dosť. Iným problémom je, že demografický vývoj smeruje k stále menšiemu počtu maturantov na slovenských školách, a to sa prejavuje aj na počte prihlášok. Dnes sú na slovenských univerzitách o tretinu predimenzované kapacity, personálne aj materiálne, čo spôsobuje, že sa všetky „bijú“ o študentov. K tomu pristupuje odliv maturantov na české a iné zahraničné univerzity, takže vzniká problém, ktorý sme tu do roku 2009 nepoznali. Na druhej strane nás to núti neustále zlepšovať atraktivitu štúdia aj prostredia na našej fakulte.

? Na čo by sa mali študenti najviac zameriavať alebo na čo by nemali pri štúdiu zabúdať, aby sa po skončení štúdia úspešne uplatnili na trhu práce?

Som presvedčený, že najlepším receptom na uplatnenie po štúdiu je poctivé a tvrdé štúdium, nech je to v akomkoľvek odbore. Študent, ktorý sa na vysokej škole naučil, že nič „nespadne z neba“, že všetko si treba vydobýť cieľavedomou a systematickou prácou, ten sa nestratí. Ak k tomu pridá vlastnú kultivovanosť, rozhladenosť a schopnosť naďalej sa učiť, tak si môže byť istý, že sa uplatní a bude úspešný. A to aj vtedy, keď nepôjde všetko hneď, ako si predstavuje. O tom je štúdium na univerzite – že nás naučí vstávať po každom neúspechu, že nás podnieti k túžbe poznať pravdu a podstatu problémov.

Zhovárala sa: Monika Tuková

Navštívil nás nový minister školstva

Minister školstva SR pozdravil Akademický senát KU.

Dňa 12. apríla navštívil KU nový minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Peter Plavčan. S rektorom KU Mons. prof. Jozefom Jarabom diskutoval o pripravovaných návrhoch zmien v koncepcii vzdelávania a výchovy. Nakrátko pozdravil aj členov Akademického senátu KU, aby ich in-

formoval o pripravovaných prioritách novej vlády v oblasti vysokého školstva.

Minister oznámil vedeniu KU, že vychádzajúc z uznesenia vlády SR zo dňa 24. júna 2015, ktorým vláda uložila rezortu pomôcť univerzite riešiť situáciu v rámci možností

kapitoly, vyhovel žiadosti univerzity o podporu. Ministerstvo poskytne KU kapitálovú dotáciu vo výške 480-tisíc eur na úhradu časti nákladov spojených s investičnou akciou „Rekonštrukcia a nadstavba študentského domova bloku „C“. Financovanie projektu v celkovej výške 2,8 milióna eur bolo viacdrojové, vrátane využitia štrukturálnych fondov EÚ a vlastných finančných prostriedkov.

-rr-

Absolventi KU sú na trhu práce mimoriadne úspešní

Jednou z najdôležitejších informácií pre uchádzačov o štúdium a študentov univerzity je, akú majú šancu po úspešnom ukončení štúdia uplatniť sa na trhu práce. Podľa aktuálnych výsledkov Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry (ARRA 2015) je KU dobrou voľbou pre uplatnenie sa na trhu práce. V poslednom sledovanom období slušne obstáli absolventi všetkých fakúlt KU.

FF mala podiel nezamestnaných absolventov na všetkých absolventoch na úrovni 3,4 %. Je tak najúspešnejšou fakultou na Slovensku v skupine filozofických fakúlt, za sebou nechala ostatných 9 filozofických fakúlt.

PF skončila s výborným výsledkom 3,2 % absolventskej nezamestnanosti druhá na Slovensku v skupine pedagogických fakúlt, predbehlo ju iba jedno bratislavské

pracovisko. Znamená to, že prácu si nedokázal nájsť iba jeden z tridsiatich absolventov PF KU.

V prípade FZ je podiel nezamestnaných absolventov na všetkých absolventoch na úrovni 3,4 %. V skupine zdravotníckych fakúlt ju predbehli iba fakulty, na ktorých sa študuje všeobecné lekárstvo alebo farmácia.

TF má absolventskú nezamestnanosť 4,9 % a v skupine teologických fakúlt skončila tretia na Slovensku. Oproti inej teologickej fakulte, ktorá skončila v rebríčku posledná, má iba tretinovú nezamestnanosť absolventov.

Pre porovnanie, podľa Štatistického úradu SR bola nezamestnanosť na Slovensku v 3. kvartáli roku 2015 11,6 %. KU si uvedomuje, že pôsobí v regiónoch, kde je situ-

ácia na trhu práce zložitejšia. Preto sa snaží pôsobiť v prospech uplatniteľnosti absolventov aktívne. V roku 2015 poskytlo Poradenské centrum KU 1733 služieb kariérového poradenstva študentom a absolventom KU.

ARRA sleduje priemer nezamestnanosti absolventov slovenských fakúlt za trojročné obdobie, čím sa odstránili výrazné medziročné fluktuácie v hodnotení a získal sa presnejší obraz o príprave absolventov pre pracovný trh. Sledovanie nezamestnanosti sa realizuje iba na absolventoch denného štúdia, keďže je oprávnený predpoklad, že externé štúdium je v mnohých prípadoch realizované popri zamestnaní a môže skresľovať štatistiky pri fakultách s vysokým podielom externých študentov.

Daniel Markovič

Za významným kresťanským psychológom

Vo veku požehnaných 92 rokov zomrel dňa 4. apríla t. r. inovatívny predstaviteľ slovenskej psychologickéj obce, prof. PhDr. Ladislav Košč, CSc. Rodák z Levoče, pôsobil istý čas v Žiline, ale väčšinu svojho života v Bratislave, kde sa podieľal na vzniku Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, na ktorom až do odchodu do dôchodku pracoval. Počas svojho dlhého plodného obdobia upútal pozornosť odbornej verejnosti najmä ako rozpracovateľ systému novej psychologickéj disciplíny – patopsychológie, ďalej ako tvorca teórie, diagnostiky a terapie porúch matematických schopností u detí, kde jeho práca a originálny test (Kalkulia) zarezoval v celosvetovom meradle, a po roku 1989 aj ako významný predstaviteľ kresťanskej psychológie osobnosti ako trojdimenzionálnej, somato-psycho-spirituálnej jednoty.

Katolícku univerzitu v Ružomberku mal vo veľkej úcte a láske, živo sa o jej osudy zaujímal a úprimne sa za jej poslanie modlil. Na sklonku svojho života veľmi túžil venovať jej akési zhrnutie svojho celoživotného poznania, vo forme publikácie o psychológii v kontexte vied, s osobitným zameraním na psychológiu osobnosti. Postupne mu vek a zhoršujúci sa zdravotný stav v naplnení tohto zámeru zabránil. Daroval však Univerzitnej knižnici KU značnú časť svojej odbornej a takmer celú svoju osobnú knižnicu. Nech odpočíva v pokoji a jeho myšlienky a intuície nech nájdu zapálených nasledovníkov.

-rr-

Deň pokánia a milosrdenstva

Rektor KU prijíma popolec od otca biskupa Sečka.

Študenti a zamestnanci KU prežili Popelcovú stredu 10. februára osobitným spôsobom. Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab prišiel s návrhom sláviť na univerzite Deň pokánia a milosrdenstva. Jeho dôležitosť vyjadril slovami: „Cirkev, Katolícka univerzita i naše životy potrebujú dar odpustenia, kajúcnosti, milosrdenstva, ale aj všetkých darov, ktorými Boh a Pán udržiava naše životy i životy našich blízkych.“

V zaplnenom jezuitskom kostole Povýšenia sv. kríža na Námestí A. Hlinku v Ružomberku sa o 13 hod. zhromaždilo univerzitné spoločenstvo KU, kde začala procesiová liturgia, ktorú viedol rektor KU. Po úvodných obradoch sa napriek nepriaznivému počasiu a dažďu zhromaždení veriaci zoradili do procesie a kráčali za spevu Litánií k Božiemu milosrdenstvu smerom k Farskému kostolu sv. Ondreja. Tam ich krátkou modlitbou privítal spišský die-

cézny biskup Mons. Štefan Sečka a spoločne prekročili Bránu milosrdenstva. Potom začala sv. omša spojená s obradom udeľovania popolca.

V homílii sa Mons. Štefan Sečka zameral na vysvetlenie troch pilierov kresťanskej nábožnosti: modlitby, pôstu a almužny. Vyzval prítomných, aby v Pôstnom období prehĺbili praktizovanie týchto troch pilierov.

Na záver svätej omše sa prítomným prihovril rektor KU Jozef Jarab. Poďakoval otcovi biskupovi za slávenie liturgie a prednesenú homíliu. Slová vďaky adresoval aj univerzitnému spoločenstvu KU za to, že študenti a zamestnanci v hojnom počte prijali jeho pozvanie sláviť na univerzite Deň pokánia a milosrdenstva. Celú liturgiu sprevádzal spevmi spevácky zbor Benedictus z Pedagogickej fakulty KU.

-rr-

ERASMUS+ PRVÝ OPEN STAFF WEEK

Od 18. apríla do 22. apríla 2016 prebiehal na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU) 1st Open Staff Week Erasmus+. Organizoval ho Referát pre zahraničné vzťahy, mobility a formáciu KU. „Na pôde KU sme privítali zástupcov partnerských inštitúcií z Poľska, Slovinska, Chorvátska a Francúzska. KU otvorila svoje brány pre zahraničných kolegov, pričom rovnako dôležité je mať otvorené brány svojho srdca pre druhých,“ skonštatoval rektor KU, ThDr. Jozef Jarab, PhD.

Podujatie malo za cieľ umožniť kolegom spoznať sa navzájom, rovnako im ukázať prostredie KU a umožniť domácim kolegom, ktorí nerealizujú mobility, stretnúť sa so zahraničnými spolupracovníkmi a vymeniť si skúsenosti.

Program bol zameraný na predstavenie hosťiteľskej univerzity. Účastníci sa zoznámili s fungovaním KU, prezreli si kampus, univerzitnú knižnicu, Poradenské centrum a niektoré pracoviská Rektorátu KU. Absolvovali krátky kurz slovenského jazyka, ktorý im priblížil realie aj kultúru Slovenska.

Hostia z Chelmu, Bielsko-Bialej, Noweho Saczu, Mariboru, Zagrebu i Toulouse predstavili svoje inštitúcie. Zúčastnili sa prednášok na tému „Ako zvládať stres“. Absolvovali prijatie na Mestskom úrade v Ružomberku a exkurziu do závodu Mondi SCP, a.s. Ružomberok. V ďalších dňoch účastníci navštívili jednotlivé oddelenia Rektorátu KU podľa svojho zamerania. V priateľskej atmosfére prebrali otázky spojené so študijnými záležitosťami, zahraničnými pobytmi, s verejným obstarávaním. Pracovníci univerzitných knižníc riešili otázky spojené s ich každodennou prácou. „Veľmi som chcela vidieť vašu knižnicu naživo, je pre mňa veľmi inšpiratívna,“ zhodnotila pracovníčka knižnice zo Slovinska. Hostia si vyskúšali i prácu televízneho a rozhlasového redaktora v Mediálnom centre KU. Navštívili Spišský hrad, Spišskú Kapitulú a krátko pobudli aj na Štrbskom plese a vo Vlkolínci.

Program bol zakončený udelením certifikátov. Podujatia umožnilo prezentovať univerzitu medzi zahraničnými partnermi a lepšie pochopiť fungovanie našich partnerských inštitúcií. Stretnutia poskytli priestor na rozšírenie existujúcej spolupráce, vplyv mali aj na jednotlivcov. Niektorí kolegovia si okrem porovnania pracovných postupov vyskúšali komunikovať v cudzom jazyku.

mmch

PODROBNOSTI NÁJDETE NA:
www.ku.sk/zahranicne-vztahy-a-mobility

Štúdium a kulinárske výkony v belgickom Leuvene

Katolícka univerzita v belgickom Leuvene patrí medzi tie zahraničné inštitúcie, s ktorými má KU podpísanú spoluprácu v rámci programu Erasmus+. Keďže momentálne sa stala mojím druhým domovom, chcem sa podeliť o moje dojmy z tejto časti Európy.

Leuven je primerane veľké belgické univerzitné mesto asi 30 kilometrov od Bruselu. Stručne by som ho opísal ako miesto, kde mesto a univerzita zrastajú v len ťažko oddeliteľný celok, mesto dýchajúce históriou a kultúrou a vyzívané pívom a čokoládou.

Skutočne veľa ľudí tu jazdí na bicykli a tí, čo idú autom, vždy zastavia na prechode a dajú prednosť bicyklu, aj keď nemusia. Mesto má asi 90 tisíc obyvateľov, z čoho približne polovicu tvoria študenti, drvivá väčšina študentov katolíckej univerzity. Tá začala písať svoju históriu už v roku 1425, momentálne má 16 fakúlt a niekoľko ďalších inštitútov a iniciatív širokého zamerania. Ja študujem na Inštitúte filozofie, ktorého ponuka kurzov a možností je prirodzene a úmerne k veľkosti univerzity pestrejšia a širšia ako v Ružomberku. Študovať sa dá v angličtine alebo miestnom jazyku, ktorý je zmesou nemčiny, francúzštiny a angličtiny. Aspoň tak povedia niektorí, ktorí mu rozumujú.

Okrem štúdia sa ponúka aj lákavá možnosť spoznávať nové miesta a cestovať a zále-

ží len vás, kedy a kde. Erasmus taktiež stimuluje moje kulinárske výkony, ku ktorým som sa v komforte domova a cenovo dostupnejšej školskej stravy len ťažko odhodlával a na ktoré som už teraz hrdý.

Štúdium v cudzom jazyku, ako aj zvýšená miera zodpovednosti a slobody, je pre mňa, aj keď nie vždy ľahká, napriek tomu skutočne obohacujúca skúsenosť, ktorú by som doprial a odporučil každému. Nehovoriac o spoznávaní iných kultúr, jazykov a ľudí skutočne zo všetkých častí sveta. Za všetko spomeniem len to, že chodbu zdieľam s Američankami, Maďarkou, Španielom, Belgičanom, Japonkou, Grékyňou a Talianom, ktorý doteraz nevie stráviť to, že dokážem zjesť špagety s kečupom. O Granku ani nehovoriac.

František Bartek

Špeciálnu techniku využijú študenti so znevýhodnením

Špeciálna miestnosť je vybavená asistenčnými technológiami. Slúži všetkým, ale hlavne študentom so špecifickými potrebami. V stredu 9. marca ju slávnostne otvoril rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab. Jeho slová vďaka patrili tým, ktorí sa podieľali na zriadení miestnosti. Už dnes pomáha študentom so špecifickými potrebami počas štúdia, ale aj v ich osobnom rozvíjaní. „Dostali sme ju ako Boží dar. Ďakujem aj tým, ktorí k tomu prispeli a pripravili techniku, aby umožnili ľahší život našim študentom s postihnutím. Práve oni dokážu presvedčiť nás zdravých, že aj s istým nedostatkom života sa dá napredovať a veľa urobiť,“ spomenul rektor Jozef Jarab. S myšlienkou zriadiť miestnosť s asistenčnými technológiami prišla koordinátorka Poradenského centra KU Mgr. Katarína Markovičová, PhD. „Videla som na zahraničných univerzitách, že to funguje. Pre nás to už bola v podstate nutnosť, pretože máme dosť veľa študentov so špecifickými potrebami, ktorým to môže pomôcť,“ ozrejnila. V špeciálnej miestnosti sú aktuálne tri výškovo nastaviteľné stoly, každý z nich je všestranne technicky vybavený. Pomôžu študentom so zrakovým a telesným znevýhodnením, ale aj ostatným návštevníkom s poruchami učenia sa. Návštevníkom s dyslexiou a dysortografiou bude asistovať program, ktorý prostredníctvom zvuku dokáže napomôcť pri oprave textu. Program na tvorbu myšlienkových máp zase zjednoduší organizáciu a súvislosti počas prípravy na skúšku.

Hlasové výstupy a zväčšenie pre zrakovo znevýhodnených

Absenciu zrakovej kontroly dokáže vynahrať zvuk. Prostredníctvom neho sa učí väčšina študentov, ktorí majú zrakovú poruchu. V špeciálnej miestnosti nájdú rôzne druhy lúp, skenery, diktovacie zariadenie, zväčšovaciu myš alebo softvéry na zväčšenie alebo odčítanie obrazovky.

Študenti si môžu vybrať z niekoľkých skenerov. Jeden z nich naskenuje do počítača stranu, prostredníctvom OCR programu ju prevedie do textového dokumentu a študent si ju tak ľahšie prečíta pomocou asistenčných softvérov na zväčšenie alebo odčítanie.

Na podobnom princípe funguje aj takzvaná skenovací myš. Stačí ňou prejsť po strane z knihy a v počítači sa automaticky zobrazí snímka. „Výborne sa ňou skenujú tabuľky. Stačí ich uložiť do vhodného formátu a netreba ich ani prepisovať. Dajú sa aj editovať a ušetriť to čas,“ dodala koordinátorka Markovičová. Medzi skenovacími zariadeniami nájdeme aj pero, ktoré naskenuje vybranú časť z knihy. „Využijú ho napríklad študenti pri písaní záverečných prác. Perom prejdú po texte a skopírujú si pár viet, ktoré môžu použiť ako citáciu.“ Ďalší zo skenerov je vhodný na prečítanie si novin alebo kratších textov. „Voláme ho laicky hovoriaci skener, lebo doň stačí vložiť text a zariadenie ho začne automaticky čítať,“ komentovala pri predstavení pomôcok Katarína Markovičová. Študent si môže upraviť ja-

zyk čítania, hlasitosť zvuku alebo tempo čítania. Zrakovo znevýhodnení, ktorí využívajú takzvané robotické čítanie denne a sú naň zvyknutí, si nastavujú tempo hlasu rýchlejšie, pretože to zefektívni ich prácu.

Ďalšie z radu pomôcok sú lupy. K dispozícii je ich niekoľko a v rôznych veľkostiach. Vreckové dokážu zväčšovať a zmenšovať obraz v knihe, ale i vo väčšej vzdialenosti. „Tieto sú vhodné aj pre študentov, ktorí si potrebujú zväčšiť napríklad nejaký nápis v exteriéri, napr. zápis vyučujúceho na tabuli,“ vysvetlila koordinátorka. Niektoré dokážu aj zmraziť obraz, iné uložiť snímku do pamäte, či zmeniť farbu a kontrast. Najväčšia z lúp – elektronická – je umiestnená na špeciálnom stole. V hornej časti má obrazovku s integrovaným snímačom, dole pohyblivý podstavec, kde si slabozraký návštevník položí knihu. Lupa má podobné vlastnosti ako vreckové lupy. Študent si jednoducho zväčší písmo alebo zmení farbu a kontrast textu z knihy, ktorý sa takto upravený zobrazí na veľkej obrazovke. K dispozícii je aj zväčšovacia myš, ktorou stačí prechádzať po knihe a na obrazovke počítača sa zobrazí zväčšený text.

Ovládanie počítača očami a zdravé sedenie

Pripravený je aj program ovládateľný očami. Funguje na princípe žmurknutia alebo dlhšieho zamerania sa na cieľ. Na počítači je pripevnená kamera, ktorá sníma pohyb očí používateľa. Je určený študentom s rozsiahlym pohybovým postihnutím. „Máme študenta, ktorý to využije. Doteraz pracoval len s asistentom, čo je pri písaní mejlov zásah do súkromia. Takto si mejly bude môcť napísať aj sám, čo je veľká výhoda,“ povedala Katarína Markovičová.

Miestnosť je vybavená ergonomicky tvarovanými stoličkami s vyrezanými a výškovo nastaviteľnými stolmi. „Dajú sa prispôsobiť aj oporné podopierky, ktoré sa vysunú zo stola,“ dodala. Využiť môžu aj špeciálne klávesnice, prispôsobiteľné k rozsahu pohyblivosti návštevníka. Upravené po-

čítačové myši im zabezpečia prirodzenejšiu polohu ruky pri práci. „Často sa stáva, že dlhodobí používatelia počítačov mávajú takzvaný syndróm karpálneho tunelu, čo je bolestivé ochorenie. Takýmito myšami mu môžu predísť, lebo ruka ostáva v prirodzenejšom postavení,“ vysvetlila Katarína Markovičová.

Pomôcky aj pre zdravých študentov

Súčasťou asistenčných technológií sú aj diktovacie zariadenie a digitálne pero. Sú to pomôcky určené pre ľudí so znevýhodnením, ale využitie nájdú aj u zdravých študentov. Diktovacie zariadenie dokáže

prepísať hovorený text. Nevidiaci si ho dokáže zapnúť aj hlasovými príkazmi. Digitálne pero uloží do pamäte celý snímok z papiera. „Môžu si ho prísť požičať študenti, ktorí svojmu spolužiakovi, ležiacemu v nemocnici, posielajú poznámky. Pripne si ho na svoj zošit a píše. Jeho stranu zo zošita si zariadenie automaticky preskenuje, uloží do pamäte a následne sa stiahne do počítača,“ dodala Katarína Markovičová. Na podobnom princípe funguje aj malý prenosný skener, ktorý prechádzaním po papieri zosníma strany alebo už spomínané digitálne pero.

Do špeciálnej študovne si zdravotne znevýhodnení môžu priniesť aj prezenčnú literatúru z knižnice. K dispozícii budú mať vždy asistenta, ktorý im pomôže pri obsluhu pomôcok. Niektoré z nich už Poradenské centrum aj požičiava. Účelové finančné prostriedky na zriadenie miestnosti poskytlo ministerstvo školstva v hodnote 67 000 eur. Študovňa je súčasťou Poradenského centra.

Zuzana Rojíková

Rastúci záujem o Deň otvorených dverí

Dňa 9. februára sa na KU uskutočnil Deň otvorených dverí. Podujatie začalo spoločným predstavením univerzity, fakúlt a ďalších súčastí KU v Aule sv. Jána Pavla II. v priestoroch PF KU. Potom sa potenciálni záujemcovia o štúdium rozšli na jednotlivé fakulty, kde sa mohli oboznámiť so študijnými odbormi. Na prostredie neboli zvedaví len študenti stredných škôl, ale s viacerými prišli aj ich rodičia. Návštevníkov čakal bohatý program.

Katedry PF sa prezentovali v spoločenských priestoroch na Hrabovskej ceste, kde početní záujemcovia dostávali informácie o možnostiach štúdia na všetkých stupňoch univerzitného vzdelávania, ktoré fakulta ponúka. Informácie získané priamo od vysokoškolských pedagógov o konkrétnej ponuke akreditovaných študijných programov dopĺňali vlastné audiovizuálne prezentácie jednotlivých katedier fakulty. Veľký záujem vzbudila Katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky, ktorá pre záujemcov pripravila tvorivé dielne s ukážkami dramatickej tvorby. Atraktívnym spôsobom predstavila svoje aktivity aj Katedra informatiky, keď početnému publiku pred-

viedla za pomoci študentského IT klubu robotov a ich programovanie. Adepti vysokéhoškolského štúdia na PF tiež nazreli do vedeckých i technických laboratórií, učební a ateliérov. Na záver podujatia bol spomedzi prítomných vyžrebovaný šťastný výherca tabletu.

Na FF mali návštevníci možnosť zažiť svojich potenciálnych vyučujúcich v neformálnych situáciách, v ktorých predstavovali študijný program živou, populárnou formou, napríklad históriu pri predvádzaní stredovekej zbroje, literatúru pri literárnej diskotéke, politológiu prostredníctvom politického kompasu, žurnalistiku cez modelovanie a kreatívne písanie atď. Hostia využili príležitosť pýtať sa priamo pri zdroji na informácie, ktoré im budú nápomocné pri voľbe štúdia. Nielen v učebniach, na stanovištiach katedier, ale aj v kaviarni pri študentskom stánku bol stále pohyb a ruch.

FZ ukázala svet záchranárskych figurín a dala možnosť odmerať si krvný tlak. TF odhalila poklady historickej knižnice a kosto- la. V rámci tomboly vylosovaní študenti vyhrali tablety.

Potešilo nás, že v študentských dotazníkoch sa objavilo hodnotenie:

„Veľmi milí ľudia, príjemná komunikácia, zodpovedané všetky naše otázky. Ďakujeme.“

„Veľmi pekná organizácia, milí profesori a aj študenti. :-)“

„Praktické rady, informácie, príjemní ľudia, kvalitné vybavenie školy.“

„Na DOD sa mi veľmi páčil prístup študentov k záujemcom. Bolo to hlavne fajn. Ďakujem.“

„Je to tu riadne super.“

Katolícka univerzita organizuje Deň otvorených dverí už každoročne. Zmyslom podujatia je predstaviť adeptom o štúdium púťavou formou a neformálnym spôsobom podmienky štúdia, prostredie a voľnočasové aktivity na našej univerzite. Teší nás rastúci záujem verejnosti o našu univerzitu, pričom každým rokom sa zvyšuje úroveň prezentácií ponúkaných študijných programov.

-11-

Prehliadka študentskej televíznej tvorby

Od 1. do 3. apríla sa na pôde FF KU konala súťaž univerzitných televízií INSTELOM 2016 (International Student Television Competition).

Okrem domácej TV UNICA sa do súťaže zapojila televízia í-Téčko zo Žilinskej univerzity v Žiline, Študentská televízia eŠTv z Technickej univerzity v Košiciach a Televízia Mediálka z Prešovskej univerzity v Prešove.

„Cieľom podujatia bolo vytvoriť priestor pre oboznámenie sa s tvorbou univerzitných televízií. Študenti mali po prvýkrát možnosť získať spätnú väzbu na svoje príspevky od odborných porotcov. Veríme, že toto podujatie bolo prvým krokom k nadviazaniu dlhohodobej spolupráce,“ povedala organizátorka podujatia Františka Šiškovčová z TV UNICA, ktorú tvoria študenti žurnalistiky z FF KU.

Zástupcovia televízií si okrem hotových príspevkov vyskúšali aj živé vysielanie či produkciu v teréne. Odborná porota zhodnotila ich príspevky rozdelené do deviatich kategórií, medzi ktoré patrila napríklad publicistika, záujmová relácia, krátky film či reklama.

„V niektorých kategóriách sme neurčili žiadne miesto, niekde len jedno. Celkovo si však myslím, že študenti pozitívne prekvapili. Ich príspevky boli pozerateľ-

né, viaceré z nich boli dokonca vysielateľné,“ uviedol člen odbornej poroty Samuel Vaterka z RTVS.

Súťaž vyvrcholila odovzdaním ocenení v jednotlivých kategóriách a vyhlásením celkových víťazov. Za víťaznou televíziou í-Téčko sa na druhom mieste umiestnila TV UNICA a na treťom eŠTv.

-ff-

Pri čaji o piatej

V letnom semestri akademického roka 2015/2016 sa začala séria fakultných podujatí s názvom Pri čaji o piatej; o vede na FF KU. Každé dva týždne, vždy v stredu o piatej popoludní, sa pedagógovia i študenti stretávajú na prednáške či moderovanej diskusii, na ktorej sa majú možnosť zoznámiť s čerstvými výstupmi vedeckej činnosti zamestnancov fakulty. Od začiatku semestra prezentovali svoje knihy a výsledky grantu Ivan Moďoroš (O náboženstve, spoločnosti a jednom ruskom autorovi), Pavol Izrael a Juraj Holdoš (O deťoch a internete z európskeho pohľadu) a Miroslav Huťka (O reholi augustiniánov v stredovekom Slovensku). Čaká nás ešte predstavenie výskumu Juraja Holdoša a Róberta Ďurku (O závislosti od internetu) a Pavla Labudu (O počiatkoch filozofie v antickom Grécku).

Cieľom podujatí je kolegiálne podelenie sa o získané poznatky, ktoré okrem rozširovania obzoru poznania prispievajú aj k nárastu spolupatričnosti akademickej obce FF KU. Ku komornej atmosfére patrí aj ponuka chutného, čerstvo urobeného čaju, ktorý zaobstaráva prodekan pre vedu a výskum Eugen Zelenák.

Ukázalo sa, že semester je príkrátky na to, aby dal príležitosť všetkým akademikom, ktorí v tomto období finalizovali svoje výskumy, preto stretnutia pri čaji budú pokračovať aj v budúcom akademickom roku.

Edita Príhodová

REFLEXIA ANTIKY

Pre kultúrne dejiny západu je reflexia antiky jednou z profilových tém. Jej dôležitosť pre identitu (aj) súčasnej Európy si uvedomili riešitelia výskumného grantu s názvom Reception and reflection of values of Antiquity in the Christian culture of the West, ktorý sa realizuje na FF KU pod záštitou Centra pre interdisciplinárne štúdia (CIS).

Témou grantu je okrem iného reflexia tvorby obrazu o antike, ktorý sa stal súčasťou západnej, kresťanskej kultúry. Takto zvolený cieľ vyžaduje nadoborový, interdisciplinárny prístup, vďaka ktorému môžeme dostať čo najkomplexnejší, organický obraz antického sveta.

Prienik jednotlivých odborov sa dá dobre sledovať v zložení grantovej skupiny. Na výskume sa zúčastňujú historici (Marek Babic, PhD., PhDr. Peter Olexák, PhD.), filozofi (Pavol Labuda, PhD. a Martin Nosál, PhD.) i politológ (Ivan Koniar, PhD.).

Pod hlavičkou grantu navštívili FF KU aj pozvaní prednášajúci, medzi nimi prof. Dr. Péter Kovács, PhD. (Pázmány Péter Katolikus Egyetem), doc. PhDr. Pavol Valachovič (FiF UK Bratislava) a prof. RNDr. Peter Sýkora, PhD. (UCM Trnava). Okrem hosťovských prednášok grantová skupina pravidelne ponúka prednášky riešiteľov grantu z oblasti histórie, filozofie vedy a jazyka, estetiky a etiky.

Martin Nosál

Slzy a nádeje utečencov

Od 1. do 3. apríla sa Slovensko v decembri 2015 prijalo 149 kresťanov z Iraku. O dôvodoch ich úteku, komplikovanej situácii na Blízkom východe, ale aj integrácii rodín z tejto skupiny v Nitrianskom kraji hovoril na FF KU vo štvrtok 10. marca fotograf a humanitárny aktivista Mgr. Anton Frič. Podujatie začalo premietaním dokumentu Slzy a nádej Iraku. Film verne zachytáva život ľudí v utečeneckom tábore na území Kurdistanu, kde utiekli pred hrozbami radikálnej islamskej organizácie.

Pozvaný hosť, ktorý istý čas prežil medzi irackými utečencami, podieľal sa na presune skupiny zloženej z 25 rodín na Slovensko a momentálne pomáha v ich integrácii, publiku sprostredkoval svoje autentické skúsenosti a priblížil životy niektorých

z nich. Anton Frič taktiež vyučuje irackých kresťanov slovenský jazyk a je aktívny v organizáciách na pomoc utečencom Pokoj a dobro a Kto pomôže?.

Výpovedným svedectvom o živote utečencov sú aj vlastné fotografie Antona Friča, ktoré boli vystavované v priestoroch Univerzitnej knižnice KU. Vernisáž bola spojená s premietaním dokumentu o živote utečencov. Podujatie, zorganizované katedrou politológie, ukončila zaujímavá diskusia a podnet na prípadnú konkrétnu materiálnu pomoc.

Ako odpoveď na núdzu utečencov a v spolupráci s organizáciou Pokoj a dobro FF KU uskutočnila zbierku praktických vecí pre rodiny utečencov. Podľa informácií tej-

Projekt grantu v sebe obsahuje aj vzdelávací rozmer, ktorý naplní Letná škola antickej filozofie. Pôjde o štvordňový, intenzívny čas pre štúdium a diskusie nad širším spektrom tém z antickej filozofie v kvalitnom akademickom prostredí. Je určená magisterským a doktorandským študentom filozofie a príbuzných odborov. Hlavnými lektormi druhého ročníka (jún 2016) budú Mgr. Matyáš Havrda, Ph.D. (Filosofický ústav, Česká akadémia vied), doc. Mgr. Vladislav Suvák, PhD. (FF Prešovskej univerzity) a prof. RNDr. Ladislav Kvasz, Ph.D. (UK Praha).

Grantová skupina vydala už niekoľko tematických publikačných výstupov, ako prvý diel učebnice antickej filozofie Pavla Labudu s názvom Úvod do antickej filozofie I: Zrod a vývoj ranej gréckej filozofie (2015), monografiu Petra Olexáka Kristianizácia prvých storočí: okolnosti, procesy a zmeny mentality (2015) či štúdiu Mareka Babica s názvom Reconstructions of free Bridges in the 4th Century Rome: Historical Perspective, ktorá bola publikovaná v prestížnom zahraničnom časopise Studia Antiqua et Archaeologica (vol. 20, 2014).

-ff-

Cena Fra Angelico aj pre Katedru cirkevnej hudby

Ôsmim osobnostiam a dvom speváckym zborom bola 18. februára udelená cena patróna umelcov Fra Angelico. Laureátov v oblasti slovesného, výtvarného a hudobného umenia, ktorí vo svojej tvorbe i práci vyznávajú kresťanské hodnoty a princípy, ocenila v Primaciálnom paláci v Bratislave Rada Konferencie biskupov Slovenska (KBS) pre vedu, vzdelanie a kultúru, ktorú vedie ordinár Ozbroyených zborov a ozbrojených síl SR Mons. František Rábek.

Na slávnosti, ktorá sa konala po štrnástykrát, sa zúčastnil zástup osobností z oblasti cirkevného, kultúrneho a spoločenského života, ako aj množstvo rodinných známych a priateľov ocenených. V špeciálnej mimoriadnej kategórii udelili ocenenie známemu muzikológovi, hudobníkovi a editorovi starej slovenskej hudby – dnes už zosnulému Jánovi Albrechtovi, in memoriam.

V oblasti slovesného umenia si cenu prevzal prof. Jozef Leikert, sr. Iva Kušíková, SSpS a režisér Peter Weinciller. Za prínos v oblasti výtvarného umenia cenu udelili akademickému maliarovi Ladislavovi Čarnému, architektovi Petrovi Pásytorovi a akademickej maliar-

ke Eve Cisárovej. V oblasti hudobného umenia si ocenenie prevzal organista a organizátor organových festivalov na Slovensku Stanislav Šurin (Na snímke pri preberaní ocenenia.) z Katedry cirkevnej hudby PF KU a dva zbory – zbor pri Konkatedrále sv. Mikuláša v Prešove Chorus Latinus Pressoviensis pod vedením dirigenta Stanislava Šariškého a spevácky zbor pri Kostole Najsvätejšej Trojice (Kostol Trinitárov) v Bratislave s dirigentom Petrom Čačkom. Slávnosti oceňovania predchádzala svätá omša Kostole Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave, ktorú k sviatku bl. Fra Angelica, patróna umelcov, celebrol biskup Rábek.

Cena Fra Angelico, ktorú Rada pre vedu, vzdelanie a kultúru pri KBS udeľuje popredným umelcom, vedcom a teoretikom, je prejavom uznania zástupcom umeleckej obce zo strany Katolíckej cirkvi. Odkazuje na talianskeho maliara a dominikánskeho kňaza, ktorého v roku 1982 vyhlásil za blahoslaveného Ján Pavol II.

Ocenenia udelil umelcom Mons. František Rábek. Myšlienka podpory a ocenenia umelcov cenou Fra Angelico zo

strany KBS prostredníctvom jej Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru od roku 2002 je prejavom uznania zástupcom umeleckej obce zo strany Katolíckej cirkvi, ktorí aj dnes, v čase úpadku kultúry, globalizácie, komercializácie a liberalizmu, napriek silnejúcemu tlaku neváhajú presadzovať vo svojej tvorbe kresťanské myšlienky a hodnoty.

-rr-

Enviromentálna výchova a vzdelávanie v primárnom a sekundárnom vzdelávaní

Na PF KU sa vo štvrtok 25. februára uskutočnil Metodický deň pre budúcich učiteľov primárneho a sekundárneho vzdelávania, ktorý bol zameraný na programy environmentálnej výchovy a vzdelávania SAŽP pre školy. Podujatie realizovali Katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky a Katedra biológie a ekológie v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia pod vedením RNDr. Timoteja Brenkusa a Mgr. Andreja Šijaka.

Za koordináciu metodického dňa na PF zodpovedali PaedDr. Miriam Uhrinová,

PhD., Ing. Dana Blahútová, PhD. a Ing. Jozef Macko, PhD.

Metodický deň bol realizovaný v dvoch častiach. V prvom tematickom bloku boli prezentované aktuálne ponuky environmentálnej výchovy a vzdelávania SAŽP, ako sú školské programy, súťaže, vzdelávanie pedagógov, publikácie pre školy. Druhý blok bol venovaný predstaveniu metodiky a ukážkam aktivít vybraného školského programu.

Študenti ocenili prezentáciu možnosti implementácie environmentálnej výchovy do edukačného procesu na všetkých úrovniach, možnosti jej konkrétnej realizácie, keď nastúpia ako pedagogickí pracovníci do škôl, ako aj bohatý metodický materiál, ktorý budú uplatňovať vo svojej edukačnej praxi.

Miriam Uhrinová

Edukačné výzvy a úlohy vo svetle encykliky Laudato Si'

Katolícka univerzita v Ružomberku, Inštitút Juraja Páleša v Levoči PF KU v Ružomberku a Katolícka univerzita Jána Pavla II. v Lubline, Instytut Pedagogiki, zorganizovali na pôde IJP v dňoch 18. a 19. februára medzinárodnú vedeckú konferenciu Edukačné výzvy a úlohy vo svetle encykliky Laudato Si'.

Ústrednou témou konferencie bol ústredný motív encykliky: „Aký svet chceme odovzdať tým, ktorí prídu po nás, deťom, ktoré tu vyrastajú?“

Cieľom konferencie bolo vytvoriť priestor na vedeckú diskusiu podloženú skúsenosťami a výsledkami výskumu so zameraním na starostlivosť o spoločný dom, o našu planétu nielen z hľadiska ochrany životného prostredia, ale aj z hľadiska zmyslu existencie, vzťahov človeka k ostatným ľuďom, k sebe samému, k svetu a k Bohu ako aj hodnôt, ktoré sú základom života spoločnosti. Konferencia mala multidisciplinárny a interdisciplinárny charakter. Stretili sa na nej odborníci a študenti z oblasti edukácie, špeciálnej výchovy a prevý-

chovy, ekológie, teológie, sociálnej práce a i. Zúčastnilo sa na nej 60 odborníkov, vedeckých pracovníkov, vysokoškolských učiteľov a doktorandov zo Slovenska, Poľska a Českej republiky ako aj veľký počet študentov bakalárskych a magisterských programov na PF KU.

Veronika Hašková

MEDZINÁRODNÉ FÓRUM RUSISTOV

V dňoch od 31. marca do 1. apríla sa uskutočnilo v Ružomberku v hoteli Kultúra medzinárodné odborné fórum rusistov na tému Učiteľ v centre pozornosti. Fórum zorganizovala Asociácia rusistov Slovenska s podporou Štátneho pedagogického ústavu, organizačnou a odbornou podporou Veľvyslanectva Ruskej federácie v Slovenskej republike, Ruského centra pre vedu a kultúru v Bratislave, Ruského fondu kultúry a PF KU v Ružomberku.

Na Slovensko pricestovali významné osobnosti svetovej rusistiky. Dekan Filologickej fakulty Ruskej univerzity priateľstva národov v Moskve prof. Viktor Vladimirovič Barabaš v rámci jeho sprievodného programu na KU v Ružomberku na stretnutí vedenia univerzity a študentov dňa 30. marca, ktorí študujú ruský jazyk a literatúru bakalárskeho štúdia, oznámil schválenie možnosti ukončenia magisterského štúdia pre ružomberských študentov bezplatným štúdiom so štipendiom na tejto moskovskej univerzite.

Slávnostné zasadnutie fóra otvorila dňa 31. marca riaditeľka Ústavu rusko-slovenských kultúrnych štúdií PF KU a prezidentka Asociácie rusistov Slovenska, šéfredaktorka časopisu Russkij jazyk v centre Jevropy a Štúdia russico-slovaca, prof. PhDr. Eva Kollárová, PhD., za účasti zástupcu Veľvyslanectva Ruskej federácie v Slovenskej republike pána Vladislava Kulikova, prvého tajomníka Veľvyslanca Ruskej federácie v Slovenskej republike, zástupcu Štátneho pedagogického ústavu doc. PaedDr. Ivana Pavlova, PhD., zástupkyne Ruského fondu kultúry, zástupkyne Pedagogickej fakulty KU, vedúcej Katedry cudzích jazykov PaedDr. Aurélie Plávkovej Tinákovéj, PhD. a zástupkyne Ruského centra pre vedu a kultúru Tatiany Dronsoj.

Následne slovo odovzdala pani Tatiane Dronsoj, ktorá uvádzala úvodnú časť fóra venovanú zahraničným hosťom z Írska - Ludmila Snegirova (Asociácia učiteľov ruského jazyka v Írsku), Litvy – Anastázia Alexandrovna Belovodska (Vilniuská univerzita), Maďarska – Svetlana Hamsevskej – Maďarská asociácia učiteľov ruského jazyka a literatúry, Nemecka – prof. Svetlana Nikolajevna Russova (Ruský dom vedy a kultúry v Berlíne), Poľska – Helena Ples (Krakovská pedagogická univerzita), Rakúska – Anastázia Loseva a Ruska – prof. Irina Pavlovna Lysakova (Ruská štátna pedagogická univerzita A. I. Gercena v Sankt-Peterburg), prof. Elena Michajlovna Markova (Moskovská štátna oblastná univerzita), prof. Viktor Vladimirovič Barabaš (Ruská univerzita priateľstva národov v Moskve) a Českej republiky – Mgr. Jiří Klapka (prezident Českej asociácie rusistov), ktorí sa vo svojich vystúpeniach venovali systému výučby ruského jazyka v daných krajinách a pozícii učiteľa v nich.

Popoludní pokračovalo fórum zasadnutím dvoch okrúhlych stolov. Prvý okrúhly stôl bol venovaný problematike obsahu a formám výučby ruského jazyka a literatúry na vysokých školách, spôsobu prijímacieho konania uchádzačov o štúdium ruštiny a procesu kontinuálneho vzdelávania učiteľa ruského jazyka.

Druhý okrúhly stôl sa týkal problematiky výučby ruského jazyka na primárnom stupni a nižšom stupni sekundárneho vzdelávania spojenej s potrebou nových národných učebníc ruštiny, inovovaným rámcovým učebným plánom a inovovaného štátneho vzdelávacieho programu. V rámci tohto okrúhlyho stola boli predstavené aj štyri projekty. Prof. Ljubov Viktorovna Farisenkova predstavila nový projekt Mobilnik Inštitútu ruského jazyka A. S. Puškina pre učiteľov ruského jazyka, Anastázia Alexandrovna Belovodska z Vilniuskkej univerzity predstavila projekt Russian online a Anna Novgorodova z veľvyslanectva Ruskej federácie na Slovensku predstavila projekt Totalnyj diktant. Učiteľka ruského jazyka Mgr. Marta Jančíková prezentovala projekt Webinár. Mgr. Alena Korolová predstavila učebný materiál určený na výučbu ruského jazyka pre primárne vzdelávanie. Konštatovala otáznosť využitia učebného materiálu vzhľadom na zavedenie povinnej výučby angličtiny ako cudzieho jazyka na 1. stupni základných škôl.

Po zasadnutiach okrúhlych stolov sa začal večerný kultúrny program venovaný pásmu ruskej poézie a piesne v podaní členky Komorného dramatického divadla v Vologde, herečky a zaslúžilkej umelkyne Ruska Iriny Džapakovej pod režisérskym vedením umeleckého riaditeľa divadla Jakova Rubina. Večer sa skončil slávnostným banketom.

Na nasledujúci deň pokračovalo fórum tretím okrúhlym stolom, ktorý bol venovaný problematike výučby ruštiny na stredných školách, spôsobu ukončovania štúdia maturitnou skúškou a analýze testovania externej časti a písomnej forme internej časti maturitnej skúšky. Mgr. Vlasta Kučinová z Lipian prezentovala možnosti mimoškolských projektov venované Dňom ruskej kultúry a tematickým dňom venovaným ruskej kultúre a literatúre.

Na záver bol účastníkom fóra daný do pozornosti nový dvojmesačník Pontes, ktorý sa venuje aktuálnym informáciám populárno-naučného charakteru z východných krajín a krajinám stredoeurópskeho priestoru.

Na okrúhlych stoloch sa aktívne zúčastnili predstavitelia slovenských i svetových univerzít a učiteľia ruského jazyka na Slovensku. Záver fóra bol venovaný vyhodnoteniu a zosumarizovaniu jednotlivých okrúhlych stolov.

Aurélia Plávková Tináková

Gabriela Šarníková

FAS centrum úspešné doma i v zahraničí

Centrum diagnostiky, prevencie a terapie fetálneho alkoholového syndrómu - FAS (PF KU) je jediné špecializované pracovisko na Slovensku, ktorého aktivity a výskumná činnosť poukazujú na problematiku a škodlivosť požívania alkoholu tehotnými ženami. Rozsiahla činnosť pracoviska sa opiera o mnohoročné výskumy zo zahraničia a na viacerých z nich sa v spolupráci s univerzitou aj podieľa. Od roku 2015 je ružomberské FAS centrum registrované v Európskej aliancii FASD a pre svoju odbornosť ho vyhľadávajú klienti nielen z okolitých okresov, ale z celého Slovenska.

Počas uplynulých mesiacov akademického roka 2015/2016 zorganizovalo pracovisko niekoľko celoštátnych významných workshopov a hostilo medzinárodne uznávaných odborníkov, ktorí na pôde KU predniesli svoje doterajšie skúsenosti v oblasti prevencie, terapie a diagnostiky fetálneho alkoholového syndrómu. Poslucháčmi boli

nielen študenti, ale hlavne odborníci z viacerých oblastí, pre ktorých boli prednášky taktiež relevantné. Medzi najvýznamnejších hostí patrili Američanka Julie Bledsoe (University of Washington Pediatric Care Center,) a jej krajanka Diane Malbin (FAS-CETS, Portland). Odborníčky počas svojej návštevy priblížili 4-kódovú diagnostiku, ktorá vychádza autorsky z predlohy amerického modelu University of Washington, Seattle WA. Workshop Diane Malbin predstavil nový koncept inkluzívneho prístupu u osôb s fetálnym alkoholovým syndrómom s jeho neurobehaviorálnymi podmienkami. Zúčastnili sa ho najmä rodičia a odborníci z celého Slovenska, ktorí o tematiku prejavili veľký záujem.

FAS centrum v Ružomberku participovalo aj na stretnutí s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny a Ministerstvom zdravotníctva, kde v zastúpení univerzity diskutovalo na tému koncepčných opatrení, ktoré mali byť výsledkom definovania problematiky FASD pri deťoch so syndrómom CAN. Medzi najvýznamnejšie odborné výstupy roku 2015 odborníci z centra považujú zaradenie členov diagnostického tímu do expertnej skupiny MZ SR k jednastej pediatickej preventívnej prehliadke detí v treťom roku, kde bude realizovaný celoslovensky aj skrining k FASD.

V aktuálnom akademickom roku centrum realizuje tri domáce výskumné projekty. Ich hlavným cieľom je priblížiť danú problematiku nielen odbornej, ale aj širokej verejnosti a poukázať tak na možné riešenia, ktoré si problematika vyžaduje.

Simona Plávková, Oľga Okálová

Schola po škole

Štvrtého marca sa na Inštitúte Juraja Páleša v Levoči Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku konala študentská konferencia s názvom Schola po škole. Konferencia bola zameraná na problematiku využívania voľného času detí a mládeže. Súčasťou konferencie boli aj praktické ukážky využitia voľného času, ktoré pripravili študenti predškolskej a elementárnej pedagogiky sociálne znevýhodnených skupín pod vedením PaedDr. Boženy Švábovej, PhD.

Hosťom konferencie bol Mgr. Michal Půža z CMTF Univerzity Palackého v Olomouci. S príspevkami vystúpili študenti dennej a aj externej formy štúdia odboru predškolská a elementárna pedagogika sociálne znevýhodnených skupín. V publiku boli aj študenti odboru špeciálna pedagogika a niektorí pedagógovia a zamestnanci Inštitútu. Všetky príspevky mali teoreticko-aplikačný charakter a boli zamerané na prax. Konferencia sa uskutočnila ako súčasť projektu GAPF 4/12/2015.

Ďakujeme vedeniu PF KU v Ružomberku a Inštitútu Juraja Páleša v Levoči za umožnenie uskutočnenia konferencie.

Gabriela Šarníková

Stretnutie ACISE tento rok v Krakove

V dňoch 30. marca až 1. apríla sa v Krakove konalo 28. vedecké kolokvium Medzinárodnej katolíckej asociácie vzdelávacích inštitúcií (ACISE). Podujatia sa zúčastnilo vedenie PF KU vedené dekanom Tomášom Jablonským.

Témou kolokvia bola Spravodlivosť a milosrdenstvo vo vzdelávaní a v súčasných školách. Záštitu nad podujatím prevzal Katolícki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II na čele s Ks. prof. dr. hab. Marianom Nowakom, v spolupráci s Akademiou Ignatianum w Krakowie, ktorá poskytla stretnutiu priestory, materiálne a technické zabezpečenie.

Medzinárodného kolokvia sa zúčastnili viaceré kapacity súčasného katolíckeho univerzitného vzdelávania z Francúzska, Španielska, Portugalska, Talianska, Veľkej Británie, Poľska, Číny, Libanonu či Mexika. Prezentované príspevky umožnili účastníkom rozšíriť si prehľad o uplatňovaní a implementácii čností spravodlivosti a milosrdenstva v edukačnom procese na katolíckych vzdelávacích inštitúciách v Európe a vo svete.

ACISE je sektorová organizácia Svetovej federácie katolíckych univerzít – IFCU. Cieľom tejto inštitúcie je podnecovať a sprostredkovať medzi svojimi členmi medzinárodnú výmenu informácií, odbornú

spoluprácu a spoločný výskum. Od svojho založenia v roku 1989 každoročne organizuje trojdňové kolokvium, na ktorom účastníci diskutujú o aktuálnych otázkach v oblasti vzdelávania a vedy realizovanej na participujúcich katolíckych vzdelávacích inštitúciách. V súčasnosti je prezidentom ACISE Joaquim Azevedo z Universidade Católica Portuguesa v Porte (Portugalsko) a generálnym sekretárom je Christian Jamet z Université Catholique de l'Ouest v Angers (Francúzsko).

Katarína Jablonská

Súťaž študentskej umeleckej činnosti

Katedra hudby PF KU v Ružomberku usporiadala v dňoch 12. a 13. apríla XIII. ročník celoslovenskej interpretačnej súťaže s medzinárodnou účasťou Študentská umelecká činnosť, ktorá je určená študentom vysokých škôl pedagogického zamerania. Privítali takmer 100 účastníkov zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Maďarska a po prvýkrát aj súťažiacich z Rumunska.

Súťaž sa uskutočnila v kategóriách hra na klavíri, hra na organe, sólový spev, štvoručná hra na klavíri a komorný spev. Podujatie sa konalo v Organovej sieni na FZ KU a v Kostole povýšenia sv. Kríža v Dolnom Kubíne.

V aktuálnom ročníku výkony mladých interpretov posudzovala medzinárodná porota, zložená z renomovaných pedagógov a interpretov zo Slovenska, Poľska a Maďarska. Už tradičným a mimoriadne obľúbeným sprievodným podujatím bol Koncert porotcov, ktorý sa konal v podvečer prvého súťažného dňa.

Miriám Matejová

Učiteľ a jeho žiaci

Katedra výtvarnej výchovy PF KU v Ružomberku Vás pozýva na výstavu v rámci projektu TA – tri Učiteľ a jeho žiaci – výstavný projekt troch generácií. Výstava sa koná v termíne 15. apríla až 16. júna 2016 v Tatranskej galérii v Poprade. Všetkých srdečne pozývame.

Pre Tatranskú galériu je vždy mimoriadnou príležitosťou zorganizovať výstavu, predstavujúcu rôzne generácie autorov. Projekt, venujúci sa tvorbe troch autorov Juraja Meliša, Rastislava Biarince

a Lubomíra Purdeša dozrieva dlhšiu dobu. Nadáva svoju ideou na predchádzajúce projekty, organizované každoročne v priestoroch Elektrárne Tatranskej galérie pod názvom Hry s umením. Nekonfrontačným spôsobom vystavujeme viacerých autorov, zjednotených ideou, materiálom, či osobnosťou. Výstava inšpiruje študentov, žiakov rôznych, no predovšetkým umeleckých škôl k ich tvorbe a následne k zapojeniu do celého projektu aj počas trvania výstavy hravou formou.

Tento ročník Hier s umením s podtitulom TA-tri je inšpirovaný ideou spoločných zážitkov profesora (J. Meliš) a jeho študentov (R. Biarinec, L. Purdeš) v štúrovskom duchu - výstupom na Kriváň, ale aj dlhoročným priateľstvom a profesionálnou kolegalitou troch sochárskych osobností.

Anna Ondrušeková

Možnosti a perspektívy preventívnej sociálnej práce s rodinou

Pod záštitou KU v Ružomberku, TF v Košiciach, Katolíckej univerzity Jána Pavla II. v Lubline a občianskeho združenia Maják nádeje sa dňa 10. marca uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia Preventívna sociálna práca s rodinou – možnosti a perspektívy. Cieľom konferencie bolo predstaviť možnosti a perspektívy preventívnej sociálnej práce s rodinou na Slovensku a v Poľsku. Taktiež aj priblížiť uplatnenie absolventov sociálnej práce a náuky o rodine. Spolu 112 účastníkov malo možnosť vypočuť si odborníkov z praxe zo Slovenska aj Poľska.

PhDr. Monika Miklošková, PhD. zo Spoločnosti priateľov detí z detských domovov

je novou formou preventívnej práce s dysfunkčnou rodinou s cieľom zabrániť odberaniu detí do detských domovov. Projekt získal podporu vlády a je financovaný zo štátneho rozpočtu. Prácu rodinného asistenta môže vykonávať napríklad absolvent odboru sociálna práca a náuka o rodine.

Mgr. Jurina Rusnáková, PhD. z Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre predstavila svoj príspevok na tému Národný projekt inkluzívnej edukácie (PRINED), ktorý má za úlohu výrazne podporiť inkluzívne prostredie v MŠ a ZŠ, s cieľom zabezpečiť predchádzanie neoprávneného zaraďovania žiakov do systému špeciálneho školstva. Jeho snahou je vytvoriť inkluzívne tímy na školách a podporiť inklúziu v prostredí ZŠ.

Dr. Katarzyna Zielińska-Królz Inštitútu Náuky o rodine a sociálnej práce Katolíckej univerzity Jána Pavla II. v Lubline predstavila Možnosti uplatnenia absolventov odborov náuka o rodine a sociálna práca v Poľsku. Situácia Poľska a Slovenska v otázke uplatnenia absolventov sociálnej práce a náuky o rodine je špecifická vo viacerých smeroch. Vďaka dobrej kooperácii univerzít s vládou sa za relatívne krátku dobu podarilo vytvoriť viaceré možnosti uplatnenia absolventov týchto odborov. Táto skúsenosť môže byť pre Slovensko v mnohom inšpiratívna a obohacujúca.

Mgr. Bc. Richard Kucharčík, M.A., PhD. odborný garant konferencie a koordinátor medzinárodnej študijnej výmeny

"Vypálená modlitba - keramické obrazy"

Dňa 8. až 31. marca sa na TF v Košiciach uskutočnila vernisáž výstavy Vypálená modlitba - keramické obrazy. Výtvarník Lubo Michalko predstavil svoju najnovšiu tvorbu keramických obrazov a mozaík, pre ktoré si vytvoril vlastné kreatívne postupy a experimentálne technológie. Námety jeho tvorby sú úzko späté s jeho vnútorným prežívaním živej viery a jeho die-

lo sa tak stáva pre diváka nielen nositeľom estetických kvalít, ale aj duchovným posolstvom. Kurátorom výstavy bol František Balún.

-tf ku-

Aký je Boh Starého a Nového zákona?

Dňa 7. apríla v rámci Svätého roka Božieho milosrdenstva sa v priestoroch TF v Košiciach uskutočnila vedecká konferencia Aký je Boh Starého a Nového zákona?, organizovaná TF KU v Ružomberku, Rímskokatolíckou cyrilometodskou bohosloveckou fakultou Univerzity Komenského, Teologickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave so sídlom v Bratislave, Gréckokatolíckou teologickou fakultou Prešovskej univerzity, Slovenskou spoločnosťou pre katolícku teológiu a Subkomisiou pre náuku viery Konferencie biskupov Slovenska. V prednáškach odzneli témy ako Možnosti určovania prieniku niektorých sveto-

vých náboženstiev; Božia nežnosť vo svetle učenia pápeža Františka; Boh ako vzťah a mnohé zaujímavé prednášky, kde sa prednášatelia zamýšľali nad vzťahom biblického Boha k človeku, nad jeho milosrdenstvom i spravodlivým postojom k ľudskému konaniu.

Radoslav Lojan

Výročie založenia Philosophisch-Theologischen Hochschule v St. Pölten

V dňoch 27. až 29. januára sa delegácia TF KU, vedená dekanom TF KU prof. Cyrilom Hišemom, PhD., zúčastnila pracovno-spoločenského stretnutia na Philosophisch-Theologischen Hochschule v St. Pölten v Rakúsku, spojeného s oslavami 225. výročia založenia tejto filozoficko-teologickej školy. Delegácia TF KU sa zúčastnila aj na slávnostnej sv. omši, ktorú slúžil diecézny biskup St. Pöltenu Mons. Klaus Küng, a potom aj na slávnostnom zhromaždení akademickej obce pri príležitosti 225. výročia založenia školy. Po skončení slávnostného zhromaždenia delegácia TF KU diskutovala so zástupcami Philosophisch-Theologischen Hochschule na čele s jej rektorom prof. DDr. Reinhardom Knittelom aj o aktuálnych otázkach pri vyučovaní teológie a vzájomnej spolupráci medzi teologickými školami. Na záver stretnutia bola navrhnutá výmena prednášajúcich medzi TF KU a Philosophisch-Theologischen Hochschule v St. Pölten v nasledujúcom školskom roku.

-dekanát tf ku-

Jeden darca – sedem životov

Na FZ KU sa 6. apríla konalo diskusné fórum pod názvom Jeden darca – sedem životov. Podujatie sa uskutočnilo v rámci vzdelávacieho programu „VEDIET VIAC“, ktorý je zameraný na podporu transplantáčného programu a darcovstva orgánov v Slovenskej republike.

V úvodnej časti vystúpila s prednáškou týkajúcou sa problematiky darcovstva orgánov MUDr. Dedinská Ivana, PhD. Oboznámila prítomných so základnými pojmami, predstavila legislatívny rámec transplantácií a predostrela problematiku darcovstva a transplantácií z teoretického aj praktického hľadiska. Zaujala pozornosť všetkých prítomných nielen pútavou prednáškou, ale aj premietnutým spotom o názoroch obyvateľstva na danú problematiku.

MUDr. Soňa Hirjaková, lekárka a zároveň pacientka po transplantácii pečene, zauja-

la poslucháčov svojou prednáškou o pečeni, jej funkcii, ale aj o možnostiach jej poškodenia a následného zlyhávania, ktoré vedie až k transplantácii. Poukázala na nevyhnutnosť prevencie, na ochranu zdravia, ale aj na skutočnosť, že bez transplantácie pečene by záchrana človeka pri terminálnom zlyhávaní orgánu nebola možná.

V poslednom vstupe hovorila Mgr. Vlasta Pagáčová o zlyhávaní srdca, o možnostiach medicínskeho riešenia a o situáciách, keď je transplantácia srdca jedinou možnosťou záchrany života. Po uvedených prednáškach nasledovala diskusia.

Predovšetkým pre poslucháčov nižších ročníkov predstavovalo diskusné fórum prvé stretnutie s témou, o ktorej sa v spoločnosti „veľa vie“, ale málo hovorí. Ľudia sa všeobecne snažia téme transplantácií vyhnúť, snáď preto, lebo súvisí so smrťou.

Ona však súvisí aj s pokračovaním života, s obrovskou šancou pre tých, ktorí čakajú na túto jedinou a poslednú šancu na život. Téma darcovstva orgánov je na Slovensku stále značne tabuizovaná, spájaná s predsudkami, nelichotivými kauzami a množstvom skreslených informácií. Aj o tomto sa hovorilo v diskusii, do ktorej sa zapojili všetci prítomní pacienti – po transplantácii pľúc, pečene, obličky a srdca i lekári z transplantáčného centra v Martine. Mgr. Alexej Sendrey odpovedal na otázky týkajúce sa odberov orgánov, ochrany práv darcu a záujmu zachraňovať životy pacientov odkázaných na transplantáciu životne dôležitého orgánu.

Organizátori sa nesnažili o mentorovanie, ani agitáciu, chceli len poskytnúť informácie a tento zámer sa podaril. Darovanie orgánov má obrovský význam. Jeden darca môže zachrániť až sedem životov. Dáva nádej tým, ktorí sú na túto liečbu odkázaní. Slovensko sa dlhodobo ocitá na konci rebríčka počtu vykonaných transplantácií v Európe.

Prednášajúci opakovane vyzývali poslucháčov, aby si informácie neponechali pre seba, aby sa s nimi podelili so svojimi blízkymi, príbuznými, známymi a o tejto problematike hovorili viac. Téma transplantácií sa týka nás všetkých.

Ďakujeme vedeniu FZ KU za možnosť vykonať podujatie na pôde KU. Zároveň ďakujeme všetkým zúčastneným za aktívnu účasť.

vp

Školáci sa vzdelávali v poskytovaní prvej pomoci

FZ KU sa stala pre žiakov základných a stredných škôl z Ružomberka a okolia miestom absolvovania kurzov prvej pomoci. Kurzy, ktoré vedú inštruktorky prvej pomoci PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD. a PhDr. Bc. Eva Moraučíková, PhD. z Katedry ošetrovateľstva, boli realizované niekoľkokrát v priebehu apríla 2016. Vzdelávanie školákov je organizované v spolupráci s Územným spolkom Slovenského Červeného kríža Liptov so sídlom v Liptovskom Mikuláši pod vedením jeho riaditeľky Mgr. Mariky Kubíkovej. Ve-

domosti a zručnosti z oblasti poskytovania laickej prvej pomoci využijú žiaci nielen v rámci blížiacich sa súťaží hliadok mladých zdravotníkov, ale určite aj v bežnom živote, a možno niektorí budú aj takýmto spôsobom motivovaní pri výbere svojho budúceho povolania – povolania zdravotníckeho pracovníka.

Mariana Magerčiaková

Navštívili Blackrock-Clinic

Pedagógovia FZ KU Eva Moraučíková (Katedra ošetrovateľstva) a Marína Srpoňová (Katedra fyzioterapie) sa v dňoch 15. až 20. marca zúčastnili mobility za účelom školenia cez program Erasmus+. Mobilita bola realizovaná v írskom hlavnom meste Dublin, v zdravotníckom zariadení Blackrock-Clinic. Nemocnica je situovaná v tichšej oblasti Dublinu v blízkosti mora a skladá sa z ambulantnej a lôžkovej časti, v ktorej je 168 lôžok, 8 operačných sál a 12 lôžok pre intenzívnu starostlivosť. Počas pobytu pedagógovia FZ KU mali možnosť porovnať prácu sestier a fyzioterapeutov v Írsku a na Slovensku. Množstvom informácií, ktoré získali, obohatia vyučovanie svojich študentov. Ide najmä o informácie týkajúce sa prevencie nozokomiálnych

infekcií, hygieny rúk a zdravotnej dokumentácie. Počas mobility bola dohodnutá možnosť budúcej spolupráce, ktorá sa týka absolventov v študijnom programe Ošetrovateľstvo. Absolventi budú môcť v prípade záujmu realizovať mobilitu za účelom pracovnej stáže, s následnou možnosťou získania zamestnania, resp. môžu využiť priamo možnosť zamestnať sa v spomínanom zdravotníckom zariadení.

Eva Moraučíková

Medzinárodný týždeň v Maribore

V dňoch 7. až 12. marca sa štyria pedagógovia FZ KU doc. PhDr. Mgr. Vladimír Littva, PhD. MPH, Mgr. Peter Kutiš, RNDr. Soňa Hlinková, PhD. a PhDr. Katarína Zrubáková, PhD. zúčastnili mobility v rámci medzinárodného „staff week“ na Univerzite Alma Mater Europaea v slovinskom Maribore.

Prvé pracovné stretnutie sa uskutočnilo už v pondelok 7. marca. Pedagógovia FZ KU sa stretli s vedením univerzity a prítomnými zástupcami európskych univerzít. Medzinárodného týždňa sa zúčastnili pedagógovia z Českej republiky, Poľska a Fínska. Koordinátorka projektu oboznámila prítomných s programom medzinárodného týždňa a priebehom medzinárodnej vedeckej konferencie plánovanej na 11. a 12. marca.

V utorok pokračoval program prezentovaním základných informácií o vzdelávacej a vedecko-výskumnej činnosti na jednotlivých univerzitách. Za FZ KU vystúpil doc. PhDr. Mgr. Vladimír Littva, PhD. MPH. Nasledovali prednášky pre študentov fyzioterapie a sociálnej gerontológie. Viedli ich doc. PhDr. Mgr. Vladimír Littva, PhD. MPH., Mgr. Peter Kutiš a zástupkyňa Univerzity v Turku- Dr. Helena Malmvirta.

Nasledujúci deň navštívili Univerzitnú nemocnicu v Murskej Sobote a stretli sa s vedúcim praktickej výučby študentov bakalárskeho študijného programu Ošetrovateľstvo Leonom Šabjanom, ako aj hlavnou sestrou nemocnice. Informovali o činnosti nemocnice, ošetrovateľskej dokumentá-

cii, realizácii praktickej výučby študentov, o spolupráci nemocnice s univerzitou a príprave mentorov. Prax v nemocnici realizujú poslucháči v druhom a treťom roku bakalárskeho štúdia. Každý študent má prideleného mentora, ktorý zároveň hodnotí jeho praktické zručnosti. Na záver stretnutia hlavná sestra nemocnice previedla zúčastnených pedagógov jednotlivými oddeleniami, kde sa praktická výučba realizuje. Nasledovala krátka prehliadka Pomurského regiónu. Poobede, v budove detašovaného pracoviska univerzity Alma Mater Europaea v Murskej Sobote, viedli blok prednášok pre študentov RNDr. Soňa Hlinková, PhD. a PhDr. Katarína Zrubáková, PhD. Štvrtok bol venovaný projektovej činnosti. Hostitelia prezentovali realizované projekty a vytýčili oblasti novej medzinárodnej

spolupráce. K jednotlivým navrhovaným oblastiam prebiehala diskusia.

Posledné dva dni pobytu v Slovinsku sa konala Medzinárodná vedecká konferencia AMEU, na ktorej participovali všetci účastníci medzinárodného týždňa. Pedagógovia FZ KU vystúpili s príspevkami týkajúcimi sa problematiky osamelosti seniorov a handicapovaných, kvality života seniorov, nozokomiálnych nákaz a farmakologickej liečby seniorov.

Mobilita viedla k výmene informácií o vzdelávaní študentov a vytvoreniu medzinárodných kontaktov, ktoré umožnia spoluprácu, predovšetkým v projektovej činnosti.

Katarína Zrubáková

SPRIEVODNÉ PODUJATIA V UNIVERZITNEJ KNIŽNICI KU

Knižnica je miestom, ktoré okrem služieb ponúka aj sprievodné podujatia. V Univerzitetnej knižnici sme ich v uplynulom období zorganizovali niekoľko. V dramaturgii sme sa snažili držať hlavných línií prezentačných a sprievodných aktivít: zviditeľňovať prácu pedagógov, dať priestor študentom a prinášať podnety z vonkajšieho prostredia, ktoré by obohatili našich návštevníkov. V článku prinášame exkurz do podujatí, ktoré sme zorganizovali.

„Vynález kníhtlače – nová epocha komunikácie“

Univerzitná knižnica Katolíckej univerzity, v spolupráci so Štátnou vedeckou knižnicou v Košiciach, vo svojich priestoroch sprístupnila výstavu, ktorá bola po prvýkrát uvedená pri príležitosti 600. výročia narodenia Johanna Gutenberga, vynálezcu európskej kníhtlače. Pod názvom „Vynález kníhtlače – nová epocha komunikácie“ predstavila chronológiu vývoja vynálezu, ktorý ovplyvnil ľudstvo a vzdelanosť na svete.

Prostredníctvom jednotlivých listov výstava odprezentovala postupný vývin a napredovanie vynálezu Johanna Gutenberga (vlastným menom Genfleisch zur Laden). Kópie listín z historického fondu Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach dokumentovali prvé tlače pred Gutenbergom, rozšírenie a postupný rozvoj nového vynálezu v Čechách, prvé slovenské kontakty s kníhtlačou, ako aj zahraničné kníhtlače iluminované na území Slovenska. Začiatok kníhtlače na Slovensku úzko súvisel s knižnou produkciou slovenských učencov v obdo-

bí protireformácie, renesancie a v období humanizmu. Výstavu uzatváralo predstavenie ďalších objavov, ktoré mali vplyv na kníhtlač v období baroka a klasicizmu na Slovensku.

Miroslav Saniga – Príroda ohlasuje Božiu slávu

Fotografická výstava slovenského vedca, pedagóga, ochranára a milovníka prírody Miroslava Sanigu pod názvom „Príroda ohlasuje Božiu slávu“ bola realizovaná počas marca – mesiaca knihy. Autor prezentoval fotografie prírody, živočíchov, rastlín a premenlivých javov, ktoré sa v nej odohrávajú. Skúma ich nielen okom vedca, ale aj okom kresťana ako dôkaz existencie Stvoriteľa. Súčasťou vernisáže bol aj ne-tradičný hudobný sprievod – hry na fujare - v podaní Floriána Šavrtku, baču z Lip-tovských Revúc.

Miroslav Saniga je autorom vedecko-popularizačných kníh o prírode, príspevkov do odborných a populárno-náučných časopisov, ako aj príspevkov pre rozhlas a televí-

ziu. V rádiu Lumen má svoju pravidelnú reláciu, v ktorej sa venuje prírode a jej ochrane. Výstava bola obohatená sprievodnými textami a uvedením najnovšej knihy Miroslava Sanigu „Čeranie duše“, ktorú vydal Spolok svätého Vojtecha.

Róbert Švec – Power Of Colour

V rámci otvorenej platformy „Môj priestor“ bola v letnom semestri sprístupnená aj výstava študenta Pedagogickej fakulty Róberta Šveca pod názvom Power Of Colour. Podľa autora názov výstavy vystihuje jej presnú podstatu. Sila prírody je v jej farbách. Dôležité je, aby sa v nej ľudia na chvíľu pozastavili a zistili, aká vie byť krásna. Prezentované fotografie odzrkadľovali miesta z východu Slovenska a z okolia Tatier, ktoré však nemajú dokumentačný charakter záznamu. V prevažnej miere ide o macro fotografie, zväčšeniny prírodných zátiší, ktoré vytvárajú kompozičnú hru svetla a pozitívne pôsobiace farieb. Róbert Švec sa okrem fotografií prírody venuje aj portrétnej tvorbe. Vo svojej záľube túži pokračovať aj naďa-

lej. Za sebou má samostatnú výstavu pod rovnakým názvom, ktorá bola zrealizovaná v Humennom.

Anton Frič – Utečenci z Iraku

Univerzitná knižnica Katolíckej univerzity v Ružomberku, v spolupráci s Katedrou politológie FF KU, zorganizovala výstavu dokumentárnych fotografií Antona Friča pod názvom Utečenci z Iraku. Súčasťou vernisáže bola aj diskusia za účasti autora (Na snímke záber z diskusie.) a premietanie dokumentárneho filmu Slzy a nádej Iraku. Hudobný sprievod dua altových zobcových flaut v podaní Veroniky Súkení-

kovej a Marty Mažárovej predniesol Sonátu d mol, časť Largo od Giuseppe Samaritiniho.

Výstava dokumentárnych fotografií z autentického prostredia zachytávala podmienky života utečencov v utečeneckých táborech v irackom Kurdistane, v ktorom sú takmer 2 milióny irackých a sýrskych utečencov. Vznikli počas niekoľkých ciest autora do irackého Kurdistanu v rokoch 2014 a 2015. Anton Frič je fotograf, ktorý sa v poslednom období venuje najmä humanitárnej fotografii. V súčasnosti je zapojený do projektu integrácie irackých kres-

ťanov na Slovensku. Istý čas prežil ako humanitárny aktivista medzi kresťanskými a jezidskými utečencami v Iraku. Podieľal sa na presune irackých kresťanov do Humenného a pomáha v ich integrácii na Slovensku.

Katarína Matušková

TÝŽDEŇ KREŠŤANSKEJ KULTÚRY

RUŽOMBEROK 2016

Pondelok, 9. mája, 16:00 hod., Univerzitná knižnica KU

- ▶ Otvorenie Týždňa kresťanskej kultúry v Ružomberku
- ▶ Munkovci – kandidáti na blahorečenie / Otvorenie výstavy fotografií
- ▶ 5 gotickú madonou na čaji v pasáži / Iniciácia knihy Juraja Kuniaka a Jána Kudličku „Rosa mystica“

Streda, 11. mája, 16:30 hod., synagóga

▶ Svet očami viery / Vernisáž výstavy víťazných diel fotografickej súťaže

Streda, 11. mája, 17:00 hod., synagóga

▶ Kresťanstvo – kultúra – hodnoty / Verejná dišputa odborníkov o kresťanskej kultúre. Host - Marián Gavenda

Štvrtok, 12. mája, 18:00 hod., synagóga

▶ Tvorba sakrálneho priestoru v súčasnej architektúre / Beseda za účasti ružomberských architektov, výtvarníkov a verejnosti

Piatok, 13. mája, 19:30 hod., kino Kultúra

▶ Gospel ako svedectvo / Koncert ružomberských hudobných skupín Juventus „Oldies“, Stano Košč a Kéfas

Nedeľa, 15. mája, 18:00 hod., Kostol povýšenia Svätého kríža

▶ Organový recitál Davida di Fiore / Ukončenie TTK

Podujatie organizuje: OZ Vzdelávanie umením - EduArt pod záštitou primátora mesta Ružomberok, MUDr. Igora Čombara, PhD., v spolupráci s Mestom Ružomberok, Katolíckou univerzitou v Ružomberku a Spoločnosťou Jezúzovú.

Partneri podujatia:

Gospel fest vznikol pri prechádzke večernou Žilinou

Pri slovnom spojení "študent informatiky" si zvykneme predstaviť introverta, často vo veľkých okuliach, až príliš "zažratého" do svojho odboru. Teraz sme však na našej univerzite natrafili na takých, ktorí do spomenutého popisu až tak nezapadajú. Čím sa líšia? Ešte sa nestihli poriadne zoznámiť s novým prostredím a už sa pustili do organizovania veľkého hudobno-kresťanského projektu s názvom Gospel fest. Ako k nápadu prišli a ako hodnotia 1. ročník samotného festivalu nám v rozhovore prezradí hlavný organizátor a študent KU, Marek Lauko.

rozhovor

? Marek, takmer celá skupina organizátorov ste študenti prvého ročníka, odboru informatika a hneď ste sa angažovali do pomerne veľkého podujatia. Mohol by si nám priblížiť ako vznikla iniciatíva Gospel festu?

Iniciatíva zorganizovať gospelový festival vznikla v podstate pri prechádzke hlavných organizátorov (Majko a Marek) večernou Žilinou. Chceli sme mladým ponúknuť plnohodnotne strávený čas, pri ktorom stretnú mnoho zaujímavých ľudí, nadviažu priateľstvá, zabavia sa a pomôžu dobrej veci.

? Odkiaľ prišla inšpirácia?

V podstate sme sa inšpirovali inými festivalmi a stretnutiami mládeže. Dali sme do akcie z každého rožka troška.

? Skús teraz priblížiť samotný festival. Aké je jeho poslanie, náplň...

Hlavným cieľom festivalu zjednotiť mladých ľudí, aby spoločne chválili Pána. V jubilejnom roku milosrdenstva, ktorý vyhlásil Svätý otec František, sme sa rozhodli festival zorganizovať na tému milosrdenstvo. Preto sme pozvali aj sestry z Kongregácie Matky Božieho Milosrdenstva, ktoré priniesli relikvie sv. Sestry Faustíny. Program naplnili známe i nové gospelové kapely, workshopy, sv. omše či prednášky.

? Gospel fest sa uskutočnil posledné januárové dni. Aj keď to bolo už dávnejšie, aké máte z neho dojmy?

Je ťažké sa k tomu vyjadriť. Nakoľko to bola naša „premiéra“ pri organizovaní niečoho takého veľkého, ako je festival a dokonca trojdňový, organizáciu sme až na malé

chybičky zvládli. Máme sa však ešte čo učiť a zdokonaľovať sa.

? Budete v tejto iniciatíve pokračovať?

To je úplne zbytočná otázka. Vieš, akí sme aktívni. Nedávno festival len skončil a my sme rozhodnutí ísť ďalej, napredovať a zorganizovať aj druhý ročník festivalu. Mladým sa to páčilo a nám je veľkou ctou, že sa spoločne na festivale stretlo viac než 200 mladých z celého Slovenska a dokonca aj z Českej republiky. Už teraz sa môžete tešiť na druhý ročník.

? A čo je tvojou inšpiráciou v živote?

Jednoznačne - mladý človek. Naplnia ma ako sa vie slušne sa zabaviť, nachvíľu stíšiť, spoločne sa modliť. Veľmi ma naplnia, keď vidím ako mladý človek kľučí po dlhom čase na kolenách pred našim Oteckom.

? Chceli by ste na pôde KU rozbehnúť aj iné aktivity?

To ukáže čas. Ešte ani nevieme, či zvládneme náš študentský život. Ale ak mám prezradiť, už nás požiadali o pomoc pri organizácii iného kresťanského festivalu, ktorý sa uskutoční premiérový tento rok (neberte to ako chválu :D). S aktivitami chceme však určite pokračovať a nadviazať aj hlbšiu spoluprácu s UPaC.

Zhovárala sa: Monika Tuková
Foto: Róbert Švec Photography

Slávenie počatín 2016

V týždni veľkonočnej oktávy sa po Slovensku prevalila vlna úcty k životu, do ktorej sa zapojila KU s UPaC. Tohto ročná kampaň bola zameraná na slávenie počatín. S myšlienkou počatín prišli minulý rok aktívni pro-life študenti bratislavského UPeCe združení v tíme Forlife mission. Vychádzali z myšlienky: „Až vtedy, keď objavíš hodnotu vlastného života, dokážeš dostatočne oceniť aj hodnotu života druhých.“

Kampaň za počaté dieťa v UPaC odštartovali na sviatok Zvestovania Pána (kvôli Veľkej Noci prenesený na 4. 4. 2016) na mládežníckej sv. omši s tematickým príhovorom. Po sv. omši sa rozdávali biele stužky, letáčky a v Pastoračných priestoroch Jezuitov oslávili svoje počatiny pri domácich koláčoch. V utorok do obedu pokračovala pro-life štafeta na PF a FZ. Dobrovoľníci z Katedry ošetrovateľstva FZ - Zuzana Košťálová, Lýdia Koščáková, Alexandra Ko vešdiová, Simona Kapráliková, Katarína Škamorová, Katarína Užeková, Simona Šimíková, Erika Šimíková a Matúš Cagalinec - pod vedením PhDr. Márie Lehotskej, PhD. a PhDr. Evy Moraučíkovej, PhD. pripravili vo foajé fakulty občerstvenie a malú nástenku, ktorej cieľom bolo upriamiť pozornosť na fakt, že život človeka sa začína počatím. V tom istom čase sa niekoľko študentov pohybovalo v centre mesta a rozdávalo biele stužky ako symbol rešpektovania práva na život od počatia.

V stredu sa presunuli na FF a vo štvrtok opäť oslovovali ľudí v centra Ružomberka. Kampaň ukončili v nedeľu v Kostole sv. Rodiny v Rybárpoli. Kampaň bola sprevádzaná každodennou modlitbou sv. ruženca a Korunky Božieho milosrdenstva za počatý život, šírenie kultúry života. Taktiež tento úmysel zaznieval počas týždňa pri každej sv. omši.

Ľudia ochotne zareagovali na radostný a pozitívny spôsob prezentácie kampaň a ochotne si zobrali bielu stužku, ponúknuté materiály a pochutiny. Kampaň možno zhrnúť do nasledujúcich čísel: 30 dobrovoľníkov, 120 m bielej stužky, 30 rožkov na „jednohubky“ a 12 liptovských klobás.

Deň počatého dieťaťa organizuje Fórum života (FŽ), ktorého hlavným poslaním je chrániť každý ľudský život od počatia po prirodzenú smrť. Tento cieľ naplnia

v prevencii, advokácii a v konkrétnej pomoci. FŽ združuje 51 členských organizácií z celého Slovenska a je členom medzinárodnej siete Human Life International so sídlom v USA (www.hli.org) a súčasťou európskeho fóra European Forum for Human Rights and the Family so sídlom v Bruseli. Najvýznamnejšie aktivity FŽ: Medzinárodná konferencia „Vyber si život“, odovzdávanie Ceny Antona Neuwirtha za život, Sviečka za nenarodené deti a aktivity konkrétnej pomoci (Alexis poradňa, Projekt „Zachráňme životy“, Gynekologická ambulancia Gianna). V prípade záujmu zistiť približný dátum „počatín“, pripájam link na ich výpočet: <http://www.25marec.sk/ponukame-pomoc/pocate-dieta/pocatiny/>.

o. Róbert Slotka, Eva Moraučíková

www.upac.sk

UPaC majstrom Slovenska vo florbale

Minulý rok sa Univerzitné pastoračné centrum (UPaC) biskupa Jána Vojtašáka pri Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU) zúčastnilo na prvom ročníku celoslovenského florbalového turnaja „UPeCečiek“ v Bratislave, kde si dokázali reprezentujúci hráči vybojovať fantastické 1. miesto.

V dňoch 26. až 28. februára sa uskutočnil už druhý ročník turnaja, na ktorom sa premiérový zúčastnili všetky univerzitné pastoračné centrá Slovenska a nechýbalo ani to naše. V základnej skupine sa naši hráči stretli s Prešovom, kde zápas prehrali vysoko 11:3. Potom však porazili Trenčín 7:5, Bratislavu 3:2, Nitru 5:3 a postúpili do štvrtfinále z druhého miesta, kde ich čakala Žilina, ktorú porazili 8:4. V semifinále narazili na domácu Bratislavu. Po veľmi napínavom zápase to naši zvládli, a tak ako aj po roku postúpili do finále.

Do finálového zápasu s Prešovom však nevstúpili správnou nohou, keď už na začiatku prehrávali 0:3. Naši hráči sa ale nevzdali, ešte viac sa zomkli a po dokonalom obrate dokázali finálový zápas v pomere 6:4 vyhrať. UPaC Jána Vojtašáka pri KU sa tak ako aj po roku stalo majstrom Slovenska vo florbale. Víťazná zostava UPaC: Tomáš Žolna (C), Branislav Droppa, Roman Bella, Stanislav Kollár, Stanislav Šavrtka, Radoslav Vaščák, Marta Mažárová a Julia Rudíková.

Tomáš Žolna

Anjelom svojim prikázem o tebe

Pod týmto názvom bolo v Aule Jána Pavla II. na KU 24. februára prezentované literárno-dramatické predstavenie o živote Božieho služobníka biskupa Jána Vojaššáka ochotníckym divadlom zo Zákamenného. Išlo o 19. vystúpenie 17-členného divadelného telesa. Režisérkou skupiny je Mgr. Zuzana Demková a literárnu predlohu urobil doc. PaedDr. Anton Lauček, PhD.

Podujatie postupne vovádzalo divákov do dejinných súvislostí života otca biskupa. Predstavenie bolo vyvážené krátkymi úryvkami rozprávačov s historickými údajmi a básnickými časťami, hlbokými i vtipnými scénkami zo života otca biskupa. Kulisy premietané na pozadie hlbšie vťahovali do príbehu.

Po úspešnom realizovaní predstavenia o. Cyril Hamrák, správca farnosti v Zákamennom, vyzval divákov ku intenzívnej modlitbe za blahorečenie otca biskupa Jána Vojaššáka. Režisérka v osobnom rozhovore vyjadrila veľký prínos pri príprave podujatia a jeho prezentovaní: „Hoci vediem detské divadlo, práca s dospelými, s týmto kolektívom, je obohacujúca. Vytvorili sme medzi sebou pekné vzťahy. Veľkým povzbudením je pre nás pán farár, ktorý nám pripomína, že raz príde čas, keď budeme v Ríme sedieť v prvých laviciach.“

o. Róbert Slotka

Jubilejné roky v dejinách Cirkvi

Mons. Judák voviedol poslucháčov do problematiky jubilejných rokov.

Na podujatí intelektuálnej formácie Host na KU sme 8. marca privítali nitrianskeho diecézneho biskupa Mons. prof. Viliama Judáka. Otec biskup nás voviedol do problematiky jubilejných rokov v dejinách Cirkvi, ktorú sa snažil odprezentovať v historických súvislostiach. Svoj výklad v prezentácii podložil historickými artefaktami, ako boli napríklad mapy, vatikánske mince, filatelistické známky a dobové fotografie.

Jubilejné roky v Katolíckej cirkvi súvisia so slávením sobotného roku a jubilejného roku v židovskom národe. Jubileum etymologicky vychádza z hebrejské-

ho slova jobe – baraní roh a jobel – odvolať, priviesť. Jubilejné roky sa na začiatku v cirkvi slávia v intervaloch sto rokov, potom päťdesiat, tridsaťtri a dvadsaťpäť rokov. Slávenie jubilejných rokov súviselo s krajinami a s niektorými špeciálnymi historickými udalosťami. Prvé slávenie jubilejného roku začal pápež Bonifác VIII. od roku 1300, kedy veriaci po ukončení križiackych výprav prišli do chrámu sv. Petra, kde sa modlili, spievali a požiadali svätého otca o plnomocné odpustky. Slávenie jubilejných rokov bolo spojené s rozličnými prejavmi dobovej spirituality (zástup 120 000 bičujúcich sa kajúcikov v jubilejnom roku 1350), s vynika-

júcou duchovnou atmosférou (jubilejný rok 1450 za pápeža Mikuláša V.), so špeciálnymi liturgickými úkonmi (v jubilejnom roku 1500 za pápeža Alexandra VI., kedy pápež tromi údermi kladivka otvoril svätú bránu a kolenačky ňou prešiel so sviecou).

Slavomíra Matlová

KREŠŤANSKÝ PŔVOD UNIVERZITY

Pápežská univerzita v Salamanke patrí medzi najstaršie univerzity sveta. Bola založená kráľom Alfonzom IX. v roku 1218. Pápež Alexander IV. jej pápežskou bulou v roku 1255 priznal titul „univerzita.“ V rokoch 2011 – 2015 stál na jej čele ako rektor Ángel Galindo García (nar. 1948), ktorý bol predtým dekanom Teologickej fakulty tejto univerzity. Ángel Galindo je diecéznym kňazom. V roku 1983 získal doktorát na Lateránskej univerzite v Ríme v odbore morálna teológia. Prinášame preklad jeho úvahy nad zmyslom a poslaním univerzity, ktorú napísal pri príležitosti blížiacich sa osláv založenia tejto univerzity a ktorú ochotne poskytol pre náš univerzitný časopis.

Keď premýšľame vo všeobecnosti nad identitou univerzity, znamená to najskôr pýtať sa na pôvod, zmysel a cieľ tejto inštitúcie. V jednej vete to výstižne vyjadril terajší emeritný pápež Benedikt XVI., keď povedal, že poslaním univerzity je, že „človek chce spoznať a nájsť pravdu“.

Skutočný zmysel jestvovania univerzity je v tom, že ide o inštitúciu spojenú s pravdou. Ak máme spresniť toto poslanie, tak povieme, že nejde o moc nad pravdou, ale o službu pravde. To je presne povaha univerzity.

Keď sa španielska spoločnosť pripravuje na oslavu 800 rokov od založenia prvej univerzity na Pyrenejskom polostrove, pred nami je vhodná príležitosť na to, aby sme sa zamysleli nad týmto skutočným prameňom humanizmu.

Benedikt XVI. pripomenul, že univerzita ako inštitúcia bola založená pred viac ako ôsmimi stovkami rokov vnútri kresťanstva. „Univerzita je výsledkom poslania kresťanského úkonu viery.“ Jej pôvod treba hľadať v mníštvne raného stredoveku, ktorého duch bol riadený a udržiavaný otázkou hľadania Boha (quaerere Deum), nie Boha skrytého (Deus absconditus), ale Boha zjaveného (Deus revelatus).

Univerzita, ktorá zdedila a od samého vzniku sa podieľala na tomto „quarere Deum“, predstavuje jedinečné miesto pre „hľadanie pravdy, a to celej pravdy o našom bytí.“ Znamená to, že táto inštitú-

cia je nerozlučne zasvätená službe človeka. Je to náplň, ktorá oživuje univerzitnú prácu a môže a musí byť pravou vášňou pre ľudstvo.

Pravda a človek predstavujú pre Benedikta XVI. prazákľad a základnú hodnotu pre súčasné vysoké školstvo. Ide o úprimné a neúprosné hľadanie pravdy s cieľom podporovať človeka a spoločnosť. To je pôvodná a trvalá identita univerzity, ktorá sa stáva nevyhnutnou službou pre človeka, dejiny a spoločnosť a prináša plodnosť pravdy, ktorá sa má prijímať s pokorným a otvoreným duchom.

Na vysokej škole sa formuje mladá generácia, od ktorej sa očakáva odvaha a schopnosť reagovať v nových kontextoch na stále platné otázky o zmysle našej existencie, a to prostredníctvom svojho budúceho povolania, na ktoré sa pripravuje.

Je všeobecne dobre známe, že keď vznikali univerzity v 12. a 13. storočí, prvé miesto patrilo fakulte teológie a fakulte filozofie. Tak si univerzity zachovali svoju identitu a metodológiu. Univerzitám bolo zverené trvalé pátranie po pravde o človeku a o svete ako poslanie chrániť citlivosť človeka voči Najvyššej pravde. Je to ušľachtilá úloha, v ktorej nikdy nemáme poľaviť, ale usilovať sa o jej skutočné a pravdivé hľadanie. Univerzálnosť rozumu bola tak otvorená univerzálnosťou Boha.

Už viac ako osem storočí ubehlo od založenia prvých univerzít. Aká je ich dnešná situácia? Benedikt XVI. je v tomto ohľade jednoznačný: Univerzita je dnes ohrozená nebezpečným redukcionizmom a deformáciami, ktoré narušujú jej pôvodnú identitu. Patrí medzi ne mentalita relativizmu a utilitarizmu, vláda pozitivizmu a prehnanej techno-vedeckosti, prílišné drobenie a nedostatok komunikácie medzi fakultami, až napokon strata slobody a sociálneho poslania. Univerzity sa zmenili na dielne za účelom hľadania budúcej práce.

Tieto deformácie sú dôsledkom trojnásobného redukcionizmu, ktorý môžeme pomenovať ako epistemologický, metafyzický a vedecký, ktorý napokon vedie k antropologickému redukcionizmu. Táto reťaz má svoju jedinú príčinu: postupné odstraňovanie Boha zo života človeka, spoločnosti a napokon aj univerzity.

Keď spoločnosť odstráni z človeka jeho transcendentný rozmer, potom aj univerzita sa vyberie smerom k eliminácii ľudského rozmeru v hľadaní pravdy. Môžeme pozorovať, že univerzity sa čoraz viac orientujú technicky, opúšťajú vedu a reflexiu. Hľadanie pravdy sa nahradilo abstraktným úžitkovým spotrebným materiálom.

Príbehy ľudí, ktorí nikdy neplánovali stať sa hrdinami

V roku 1953, tzn. menej ako desaťrocie po skončení Druhej svetovej vojny a pár rokov po vzniku štátu Izrael (1948), bol v Jeruzaleme zriadený pamätník a múzeum Jad Vašem ako svetové centrum zhromažďovania dokumentácie, výskumu a pripomínania si holokaustu. Jedna z hlavných úloh múzea je vyjadriť vďačnosť štátu Izrael tým nežidovským občanom, ktorí riskovali vlastné životy, aby zachránili príslušníkov židovského národa pred smrťou.

Od roku 1963 sa udeľuje ocenenie „Spravodliví medzi národmi“ v duchu hesla: „Ktokoľvek zachráni jediný život, je to akoby zachránil celý svet.“ 27. januára 2016 v priestoroch historickej budovy Slovenskej národnej rady v Bratislave Izraelské veľvyslanectvo v Slovenskej republike odovzdalo titul desiatim oceneným Slovákom.

Do zoznamu ocenených sa zapísali mená piatich manželských párov: Ján Varga a Anna Vargová, Jozef Krajčovič a Anna Krajčovičová, Štefan Kašša a Mária Kaššová, Bratislav Handl a Otilia Handlová, Augustín Lacika a Valéria Laciková.

Bývalý český minister prednášal o migrácii

V pondelok 4. apríla Katedra politológie, v spolupráci s Rektorátom KU, privítali na pôde FF KU bývalého viacnásobného ministra Českej republiky Cyrila Svobodu (na snímke), ktorý prednášal na tému: Je migrácia do Európy našim ohrozením?

V dopoludňajších hodinách sa pozvaný hosť, ktorý je v súčasnosti riaditeľom Diplomatickej akadémie v Prahe, stretol s rektorom KU, aby rokovali o možnostiach vzájomnej spolupráce.

Vo svojej popoludňajšej prednáške Cyril Svoboda uvažoval o migrácii na pozadí pojmu „hranice“, ktoré by sme mali byť schopní prekračovať. Sú to hranice medzi svetom bohatej Európy a chudobnými časťami sveta, medzi bezpečím a konfliktom, sú to hranice ideologické ako aj fyzické hranice medzi jednotlivými štátmi. Cyril Svoboda vyjadril presvedčenie, že migrácia, ktorú nie je možné zastaviť, si vyža-

duje reguláciu, a to na úrovni všetkých zainteresovaných štátov. Pozornosť upriamili na potrebu ochrany vonkajších hraníc, ale aj na užitočné nástroje pre úspešnú integráciu migrantov. Zdôraznil právo každého človeka na voľný pohyb a pred získaním štátneho občianstva migrantmi uprednostnil status azylanta. Po prednáške nasledovala diskusia.

vajúca sa rodina sa bála čo i len nahlas dýchať. V tomto priestore zostali 8 mesiacov až do oslobodenia v apríli 1945.

Hrdinské príbehy záchranu prečítali známimi slovenskými hercami, napríklad Zuzana Kronerová, Božidara Turzonovová, Štefan Bučko či Emília Vášáryová. Na slávnostnom večere sa zúčastnil prezident SR Andrej Kiska, predseda NR SR Peter Pellegrini, apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana, predseda KBS Mons. Stanislav Zvolenský. Osobitnú pozvánku na podujatie dostala aj KU, ktorú zastupoval prof. František Trstenský, prorektor pre zahraničné vzťahy.

kronika posledných mesiacov

december január

3. – 4. december 2015

V Bratislave sa uskutočnilo 73. zasadnutie Slovenskej rektorskej konferencie. V tom istom čase prebehlo aj spoločné rokovanie rektorov a rektoriiek českých a slovenských vysokých škôl a univerzít. KU na obidvoch stretnutiach zastupoval jej rektor Mons. prof. Jozef Jarab.

13. december 2015

Katedra hudby PF KU zorganizovala v Kostole Povýšenia sv. kríža v Ružomberku koncertné podujatie pod názvom Adventný koncert, ktorým chcela upriamiť pohľad na príchod Krista. Adventný koncert bol súčasťou 6. ročníka predvianočnej série kultúrnych podujatí mesta Ružomberok s názvom Ružomberský adventný kalendár.

14. december 2015

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab, predseda Základnej organizácie Zväzu pracovníkov školstva a vedy Nezávislých kresťanských odborov Slovenska pri KU Ing. Radislav Kendera, PhD. a predseda Odborového zväzu pri KU PaedDr. Andrej Hubinák, PhD., podpísali novú Kolektívnu zmluvu pre rok 2016.

17. december 2015

Na základe potvrdenia Veľkým kancelárom KU vymenoval rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab do funkcie nového dekana FF KU Mgr. Mareka Babica, PhD., ktorého Akademický senát FF KU zvolil v tajnej voľbe dňa 2. 12. 2015 za kandidáta na funkciu dekana tejto fakulty.

2. január 2016

V Tatrách tragicky zahynul študent FZ KU Štefan Vajduľák. Pochovali ho 5. januára 2016 v rodnom Tvrdošine. Bol študentom 3. ročníka v bakalárskom programe Urgentná zdravotnícka starostlivosť.

8. január 2016

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab poveril doc. PhDr. Mgr. Heleny Kadučákovú, PhD. úlohou prorektorky pre oblasť vzdelávania. Doterajšia prorektorka prof. RNDr. ThDr. Jana Moricová, PhD. požiadala o uvoľnenie z funkcie z osobných dôvodov k 31. decembru 2015.

9. – 12. január 2016

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab v sprievode prorektora prof. Františka Trstenského a riaditeľa vnútornej správy ICLic. Dušana Škrabeka navštívil Vatikán a Rím. Cieľom pracovnej cesty bola návšteva Kongregácie pre katolícku výchovu, kde zástupcov KU prijal jej sekretár Mons. Vincenzo Zani. V Ríme sa stretli aj s J. E. kardinálom Jozefom Tomkom, s J. E. arcibiskupom Cyrilom Vasilom, s rektorom Pápežského biblického inštitútu Michaelom Kolarčíkom a s rektorom Pápežskej univerzity Angelicum Miroslavom Konštancom Adamom.

19. január 2016

Na KU sa zišli slovenskí biskupi, zástupcovia diecéz, inštitúcií, spoločenstiev a hnutí, zasvätené osoby a desiatky aktívnych laikov, aby spolu diskutovali o výzvach, ktoré čakajú Katolícku cir-

kev na Slovensku v tomto kalendárnom roku. Okrem prezentácií hlavných hostí sa uskutočnili aj štyri workshopy: Chudobní, Utečenci, Rodina a Rómovia.

26. január 2016

Akademický senát KU (AS KU) na svojom zasadnutí schválil návrh rektora KU na menovanie doc. PhDr. Mgr. Heleny Kadučákovej, PhD. do funkcie prorektorky pre oblasť vzdelávania. AS KU sa zaoberal kontrolou plnenia úloh od svojho posledného zasadnutia, schválil zmeny v Študijnom poriadku PF KU a schválil zloženie Ekonomickej a Legislatívnej komisie AS KU.

27. január 2016

Na pozvanie Veľvyslanectva štátu Izrael v Slovenskej republike sa prorektor KU prof. František Trstenský zúčastnil odovzdávania ocenenia „Spravodliví medzi národmi“, ktoré sa uskutočnilo v historickej budove Slovenskej národnej rady v Bratislave.

30. január 2016

Prítomnosť a budúcnosť KU ako aj poslanie a úloha katolíckych univerzít v spoločnosti bola témou diskusnej relácie, ktorú odvysielalo rádio Lumen. Hostom relácie bol rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab, prorektor KU prof. František Trstenský a PaedDr. Róbert Slotka, duchovný správca UPaC.

31. január 2016

Už po šiestykrát sa posledná januárová nedeľa slávila ako Nedeľa Katolíckej univerzity v Ružomberku. Pri tejto príležitosti napísal rektor KU list, ktorý sa čítal v jednotlivých diecézach Slovenska v rámci oznamov na konci sv. omše.

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab slávil svätú omšu v Jezuitskom kostole Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave, ktorú o 18:00 v priamom prenose odvysielalo Rádio Lumen.

29. – 31. január 2016

Z vlastnej iniciatívy zorganizovali študenti KU dobročinný festival Gospel Fest, ktorého výťažok putoval na pomoc detského domova v Ružomberku. Festival začal v piatok 29. januára 2016 sv. omšou vo farskom kostole sv. Ondreja, ktorú celebroval rožňavský diecézny biskup Mons. Stanislav Stolárik. V sobotu 30. januára 2016 prebiehali na KU koncerty gospelových kapiel. Festival sa skončil v nedeľu 31. januára sv. omšou, ktorú slávil Mons. Anton Tyrol, generálny vikár Spišskej diecézy.

február

3. február 2016

Katolícka televízia Lux odvysielala diskusnú reláciu „Doma je doma“, ktorej témou bola prezentácia KU, jej poslanie v spoločnosti a ponuka pre budúcich študentov. Hostom relácie boli rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab, prorektor KU prof. František Trstenský a študenti Monika Tuková a Patrik Murín.

4. február 2016

V priestoroch Siene rektorov KU sa konalo riadne zasadnutie Správnej rady KU (SR KU). Zúčastnilo sa ho 11 zo 14-tich členov SR KU. Členovia si vypočuli informáciu o priebehu vecnej a časovej realizácie Opatrení a odporúčaní vyplývajúcich z výsledkov auditu. Predmetom rokovania boli aj výsledky hospodáre-

nia KU za rok 2015 a informácie o východiskách a cieľoch rozpočtu KU na rok 2016.

9. február 2016

Od 10:00 hod. sa otvorili brány KU na všetkých jej štyroch fakultách – FF, PF, TF, FZ. V rámci podujatia Deň otvorených dverí záujemcovia dostali informácie o štúdiu na KU. Zvedavcov, ako aj potenciálnych študentov, čakal na jednotlivých fakultách atraktívny sprievodný program.

Intelektuálno-formačnú aktivitu Host' na KU otvorila v letnom semestri prednáška venovaná misijnému výjazdu troch členov zo spoločenstva pri KU, Gabriela Fidrika, Jána Lišku a Michala Loncka, do Kazachstanu. Súčasťou prezentácie bol aj živý telemost priamo z Kazachstanu. Prítomným sa cez obrazovku prihovorili zástupcovia misijného tímu v Karagande, Vladimír Dzurenda, kňaz Spišskej diecézy, rehoľná sestra Alma a dvaja absolventi KU Janka Faktorová a Radovan Kubis.

10. február 2016

Študenti a zamestnanci KU v rámci mimoriadneho Svätého roka milosrdenstva slávil na Popolcovú stredu „Deň pokánia a milosrdenstva“. S návrhom prišiel rektor KU. Liturgia sa začala v Jezuitskom kostole Povýšenia sv. kríža na Nám. A. Hlinku v Ružomberku. Procesia sa pohla k Bráne milosrdenstva Farského kostola sv. Ondreja, v ktorom spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka slúžil sv. omšu, pri ktorej bol obrad poznačenia popolom na znak pokánia a obrátenia.

16. február 2016

V rámci intelektuálnej formácie Host' na KU sa uskutočnila prednáška rožňavského biskupa Mons. Stanislava Stolárika na tému „Komentár k encyklike Jána Pavla II. Dives in Misericordia - Bohatý na milosrdenstvo.“

23. február 2016

V rámci série prednášok Host' na KU vystúpil známy slovenský prírodovedec, ochranár a milovník prírody, doc. Ing. Miroslav Saniga, CSc. Vo svojej prednáške sa

zameril na tému „Príroda ohlasuje Božiu slávu.“

24. február 2016

"Miesto Katolíckej cirkvi v post-modernej spoločnosti" – bol názov medzinárodnej odbornej konferencie, ktorú v Bratislave zorganizovala KBS a RKCMBF UK v Bratislave. Hlavným hosťom bol emeritný arcibiskup z Bologne, kardinál Carlo Caffarra. KU zastupoval prorektor prof. František Trstenský.

26. – 28. február 2016

V Bratislave sa uskutočnil turnaj všetkých univerzitných pastoračných centier (UPaC) vo florbale. Po minuloročnom 1. mieste sa zástupcom UPaC biskupa Jána Vojtaššáka pri KU podarilo obhájiť prvenstvo, keď vo finále zvíťazili nad Prešovom 6:4.

29. február 2016

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab, v sprievode prorektora prof. Františka Trstenského a riaditeľa vnútornej správy ICLic. Dušana Škrabeka, sa zúčastnil zasadnutia Konferencie biskupov Slovenska v Bardejovských Kúpeľoch. Na zasadnutí informoval o aktuálnej situácii a aktivitách vedenia a fakúlt KU.

marec

1. marec 2016

V rámci série prednášok Host' na KU vystúpil sudca metropolitného tribunálu Prešovskej archieparchie, exorcista a cirkevný cenzor ThDr. ICDr. PaedDr. Jozef Mareta, PhD. Hovoril na tému: „Fenoméni okultizmu a jeho prejavy na Slovensku.“

8. marec 2016

Uskutočnila sa slávnostná inaugurácia dekana FF KU Mgr. Mareka Babica, PhD. Slávnosť začala o 9:30 hod. sv. omšou v Kostole sv. Rodiny v Ružomberku – Rybárpoli, ktorú slávil Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup – metropolita a Veľký kancelár KU. O 11:00 hod. prebehla inaugurácia nového dekana v Aule sv. Jána Pavla II.

V rámci intelektuálno-formačnej aktivity Host' na KU vystúpil so svojou prednáškou nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. Hovo-

ril na tému: „Jubilejné roky v dejinách Cirkvi.“

9. marec 2016

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab otvoril Špeciálnu študovňu Poradenského centra KU. V špeciálnej miestnosti sú dve počítačové stanice. Jedna bude slúžiť študentom so zrakovým postihnutím, druhá je pre telesne postihnutých. Pomôcky si tam nájdu aj študenti s poruchami učenia.

apríl

4. apríl 2016

KU navštívil viacnásobný minister Českej republiky Cyril Svoboda. Stretol sa s rektorom KU a na FF KU mal prednášku na tému: „Je migrácia do Európy našim ohrozením?!“

5. apríl 2016

V ďalšom pokračovaní aktivity Host' na KU vystúpil so svojou prednáškou Mons. Andrej Imrich, emeritný biskup. Hovoril na tému: „Identita – základ ľudskej dôstojnosti“.

11. apríl 2016

V Univerzitnej knižnici KU v spolupráci s Katedrou politológie FF KU bola otvorená výstava dokumentárnych fotografií Antona Friča pod názvom Utečenci z Iraku. Výstava dokumentárnych fotografií z autentického prostredia zachytáva podmienky života utečencov v utečeneckých táboroch v irackom Kurdistanu, v ktorom je takmer 2 milióny irackých a sýrskych utečencov. Vznikli počas niekoľkých ciest autora do irackého Kurdistanu v rokoch 2014 a 2015.

12. apríl 2016

AS KU na svojom zasadnutí pre-rokoval viaceré aktuálne témy napr. financovanie rekonštrukcie bloku „C“, výsledky previerky na KU, výročnú správu o činnosti AS KU, zavedenie jednotného akademického informačného systému.

KU navštívil nový minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Peter Plavčan. S rektorom KU Mons. prof. Jozefom Jarabom diskutoval o pripravovaných návrhoch zmien v koncepcii vzdelávania a výchovy. Nakrátko pozdravil aj členov AS KU, aby ich informoval o pripravovaných prioritách novej vlády v oblasti vysokého školstva.

V ďalšom pokračovaní intelektuálno-formačnej aktivity „Host' na KU“ historik a publicista Mgr. František Neupauer, PhD. hovoril na tému „Vladimír Jukl a Silvester Krčmery“. Priblížil v nej život a odkaz dvoch z najvýraznejších postáv slovenskej Katolíckej cirkvi v období komunizmu.

12. – 13. apríl 2016

Katedra hudby PF KU usporiadala už XIII. ročník celoslovenskej interpretačnej súťaže s medzinárodnou účasťou Študentská umelecká činnosť. Súťaž bola určená študentom vysokých škôl pedagogického smeru v kategóriách hra na organe, hra na klavíri, sólový spev, štvorročná hra na klavíri, komorný spev.

18. – 22. apríl 2016

Referát pre zahraničné vzťahy, mobility a formáciu KU zorganizoval tzv. medzinárodný týždeň mobility pre administratívnych pracovníkov s názvom „1-st Open staff mobility week“. Stretnutia sa zúčastnili zástupcovia zo Slovinska, Chorvátska, Poľska a Francúzska. Cieľom bolo spoznať zahraničných kolegov, vymeniť si skúsenosti a upevniť spoluprácu. Išlo o prvé podujatie takéhoto druhu na KU.

19. apríl 2016

V záverečnej prednáške v tomto akademickom roku v rámci intelektuálno-formačnej aktivity „Host' na KU“ vystúpil slovenský básnik a prozaik Ing. Juraj Kuniak. V autorskom čítaní priblížil obsah a pohnútky pri tvorbe niektorých svojich diel.

23. apríl 2016

Vysokoškolský profesor a bývalý rektor KU prof. Tadeusz Zasępa sa dožil životného jubilea 70 rokov. Pri tejto príležitosti sa v stredu 20. apríla za neho slúžila sv. omša v Kaplnke sv. Alberta.

27. apríl 2016

Teatro Colorato Bratislava uviedlo v Aule sv. Jána Pavla II. PF KU v celoslovenskej premiére divadelnú hru „Lúče otcovstva“. Išlo o filozoficko-poetickú hru jednej z najväčších osobností 20. a 21. storočia – Karola Wojtyły (sv. Jána Pavla II.).